

545.911

NAPLÓ

Világ proletárjai egyesüljétek!

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XXVI. ÉVFOLYAM, 5. SZÁM

ÁRA: 80 FILLÉR

1969. JANUÁR 8., SZERDA

Megint iskola

Véget ért a téli vakáció. Ezt persze tulajdonképpen irhatnánk felkiáltó jellel is, mint ahogy a gondtalan napok, a jókedvű ébredések is ezzel a váratlan hirtelenséggel értek véget, mint ahogy egyszerűen csak végzett a szabad időnek, a nyugodt, hosszú alvások, szórakozások korszakának. Igen, véget ért a vakáció, s ma reggel már ismét benépesülnek a debreceni utcák, s az ősi iskolaváros sok ezer diáksztól lesz hangos, sok ezer diákszempártól lesz ragyogó.

Megint iskola - hallatszanak szinte a sőhajók. Nem, nem lesz olyan egykönnyű viszarázódni a régi kerékvágásba. Újra megtalálni a tegnap abbahagyott ritmust, ismét a könyvek mellé ülni s tanulni, tanulni, ahogy a szállóige mondja. De hát ez is csak, mint annyi sok minden a gyermek és fiatalság életében múlt pillanat. A friss izmok, a friss agysejtek néhány tréningbe lendítő mozdulat után ugyanis ismét a régi formában működnek s megkezdődnek a nagyon is szép hétköznapok a tantermekben meg a diáklekkel belől is.

Csak hogy közben még - mindjárt az elején - lesz egy nagyon is fontos, nagyon is lényeges esemény. A félévi bizonyítvány. Pontosabban a félévi értesítő, hiszen ezek a jegyek még csak az ellenőrzőben szerepelnek. Nem, nem lesznek beírva az indexbe, de jelentőségük, vagy ha tetszik rangjuk azonban így sem kisebb. Az osztályzat, az eredmény, amit a tanárok, nevelők, konferenciák kiállítottak, nagyon is fontos dokumentumok lesznek. A gyermek számára is, a szülő számára is.

A tapasztalható, s szemmel látható igazságot tehát ennek a nagy eseménynek is szól. A várakozás légkörét persze sok minden feszíti. A gyermekek hangulatába elsősorban az játszik bele, hogy mit szólnak majd a szülők. Hogyan fogadják a kalkulációkat. Sokhelyütt nyilvánvalóan nem lesz semmi probléma. Az igen nagy többség is megúsza majd egy cnyje, cnyje fejszónával, esetleg még azt tessék hozzá: év végére aztán ne legyen semmi baj.

Lesznek azonban esetek, ahol komolyabb méretű konfliktusok adódnak. Lesznek családok, ahol a felnőtt szigorúság a legkisebb enyhülétre sem képes. Ahol jönnek a szigorú fenytések, a megtorlások, az elrettentések. Lesznek, és sajnos, a legrosszabb pedagógiai szisztéma szerint.

Nem, nem a szigorúság ellen emelünk ismét és ismét szót. Az, ha emberséges, az, ha a gyerek érdekében történik, és nem mellőzi a szeretetet, nagyon helyes. De csak azért gyötörni, avagy kínozni is a gyereket, mert a bizonyítvány nem kedvünk szerinti, az már túlzás, helytelen, sőt, káros gyakorlat. Mert lehet, hogy nem is a gyerekekben van a hiba. Lehet, hogy sok minden befolyásolja azokat a kis nebulókat. Lehet, hogy éppen az otthoni, a családi környezet naponkénti légköre teszi idegessé, ingerültté a gyereket, s ezek az állandó lelki hatások akadályozzák az eredményesebb munkában.

Ezekben a napokban legyünk jó pedagógusok. Legyünk megértők, gondoljuk végig a magunk feladatát, a magunk felelősségét. Mert szaladjunk csak végig gondolatban gyermekeink elfoglaltságán: meglegyen igénybe vannak véve. A kötelező óraszámok, a különórák, a szakkörök, a tanuláson kívüli iskolai elfoglaltságok már önmagukban véve is olyan méretűk, hogy eleve követelik a szorgalom próbáját. Hát még a tanulás, a felkészülés, a produktív munka s arról nem is beszélve, hogy fejlődő szervezeteik mi mindennek ki van téve az érzékenység hosszmeztékében.

Szóval, a napokban legyünk mindannyian kiváló pedagógusok. Menni, mert nemcsak a felévre, hanem az év végére is kell gondolnunk. S addig még sok minden helyrehozható.

Előadás a megyei politikai akadémián

Tegnap, kedden délután tartották meg a megyei politikai akadémia „A nemzetközi munkásmozgalom kérdései” tagozatának soron következő előadását.

Kovács Bélának, a megyei pártbizottság osztályvezetőjének megnyitóját követően Szántó György, az

MSZMP Központi Bizottsága Politikai Főiskolája nemzetközi munkásmozgalom története tanszékének vezetője „A fejlett tőkés államok kommunista pártjainak stratégiája, taktikája és belső helyzete” címmel tartott előadást.

Az előadást konzultáció követte.

Ma választások az EAK-ban

Szerdán első ízben állnak az ASZU képviselőjelöltjei a választók elé. Egyes beszédek szerint hét, mások szerint kilencmillió választópolgárt várnak a 169 szavazási központba és több mint 14 000 szavazókörzetbe, hogy megválasszák a

nemzetgyűlés 338 képviselőjét. A jelöltek száma 822. A választásoktól a képviselőház demokratizálását várják. A képviselők ötven százalékanak munkásnak vagy fellátnak kell lennie. Az új nemzetgyűlés január 20-án ül össze. (MTI)

Elkészültek az 1969-1970-es kollektív szerződések első tervezetei

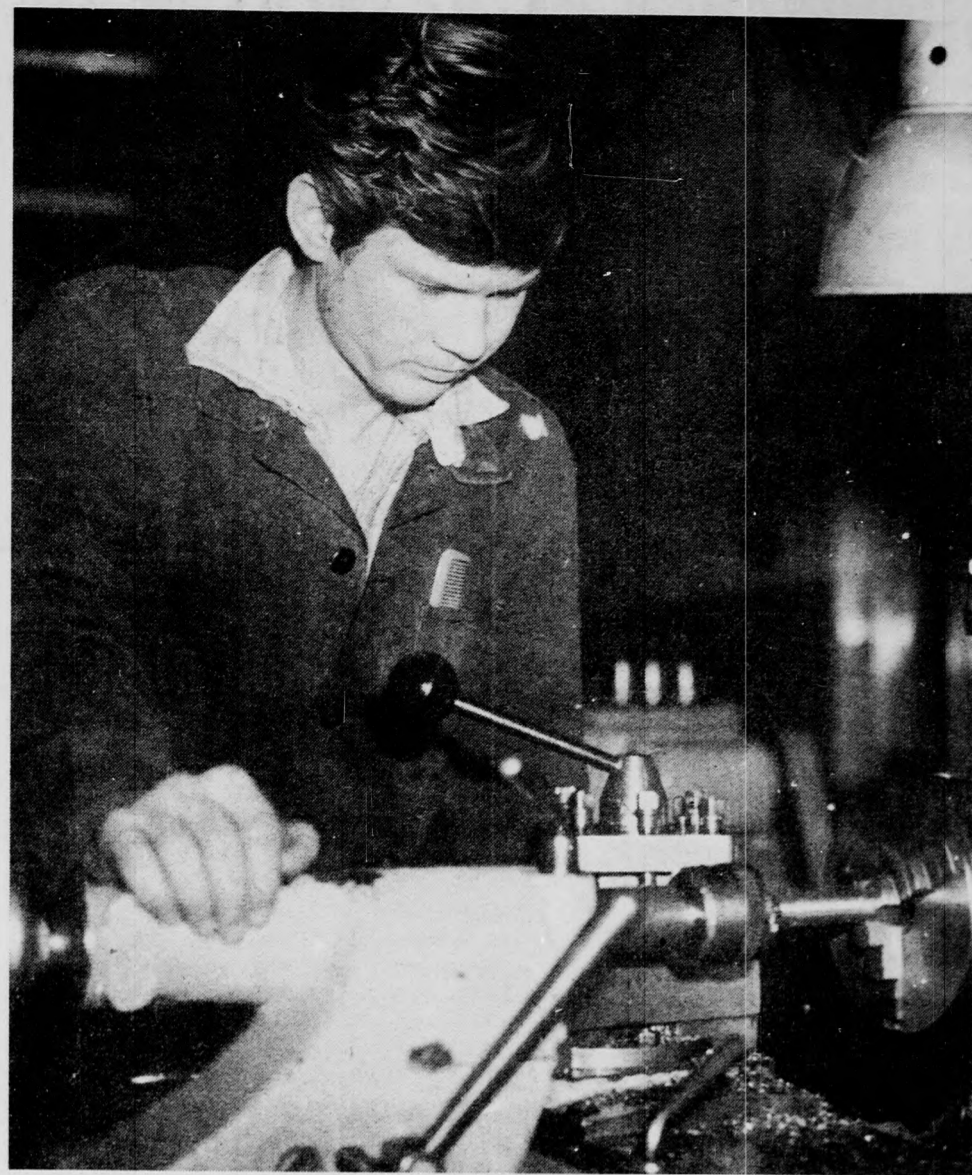
Az 1969-70. évi új kollektív szerződések 1969. január 1. és március 31. között kell aláírni és kihirdetni. A Munkaügyi Minisztériumtól kapott tájékoztatás szerint a vállalatok többségénél már értékeltek az 1968-as szerződések tapasztalatait számba vették a dolgozók javaslatait. Készülnek vagy már készek az első tervezetek, s ezeket több helyen a dolgozók rendelkezésére bocsátották, hogy hozzászólhassanak.

Az előkészületek tehát általában jó ütemben haladnak, több helyütt azonban hibákat is észleltek. Némelyik vállalat úgy tervezte, hogy lényegében az 1968-as kollektív szerződéseket tartja érvényben, kisebb módosításokat a régi szerződéshez függelékként csatolt volna. A minisztérium véleménye szerint ez a módszer nem fogadható el. Nem valószínű ugyanis, hogy az első ízben kötött tavalyi kollektív szerződések kidolgozásakor mindenben megta-

lálták volna a legjobb megoldást. Egyébként is sok olyan változás történt az új mechanizmus első évében, melyek új szerződés kidolgozását kívánják meg. A munkaügyi miniszteri rendelet is kifejezetten új kollektív szerződés megkötését írja elő.

Fontos feladat, hogy a vállalatok szakmai és szakszervezeti vezetőitől a dolgozók megfelelő irányelveket kapjanak, mielőtt a kollektív szerződéssel kapcsolatos javaslataikat megteszik. E tájékoztatásnak a dolgozók csak akkor veszik hasznát, ha értesülnek például arról, hogy olyan gépeket akarnak a vállalatnál üzembe helyezni, amelyek növelik a TMK-val szembeni igényeket, vagy hogy például a dolgozók egy részét át kell csoportosítani, esetleg be kell vezetni a több műszakot. Ha ezekről nem tájékoztatják őket kellőképpen, előfordulhat, hogy a reális javaslatok helyett mindenki csupán a kívánságait terjeszti elő.

A csapágygyár tanműhelyében

Fülöp Sándor érettségizett, II. éves, végzős esztergályos ipari tanuló gyakorlati foglalkozás közben (Fényképezte: Sárkány L.)

Nemzetközi kollokvium az oktatás- és a nevelésügyről

Öttagú magyar delegáció vett részt azon a európai kollokviumon, amelyet a közelmúltban tartottak Párizsban az oktatás-nevelés időszerű kérdéseiről. Péter Ernő, a Pedagógusok Szakszervezetének főtárgya, a magyar delegáció vezetője a tanácskozásról tájékoztatást adott az MTI munkatársának:

A kollokviumon 15 európai ország szakszervezeti küldöttei vettek részt, megfigyelővel képviseltette magát számos ázsiai, afrikai és amerikai ország, s jelen volt az UNESCO küldötte is. A kollokvium résztvevőinek egyöntetű állásfoglalása volt, hogy a jelenlegi tudományos és technikai forradalom a nevelés minden területén új problémákat vet fel. A világ számos országában tapasztalható, hogy a termelői erők gyorsabban fejlődnek, mint az iskolai rendszerek. Az ilyen jellegű elmaradás komoly veszélyeket rejt magában a kulturális fejlődés jövőjéért illetően.

A magyar delegáció tagjai egyébként nagyon aktív, tevékeny részesei voltak a kollokviumnak: öt szekció vitájában fejtették ki véleményüket, állásfoglalásukat, amelyekkel hozzájárultak a tanácskozás sikeréhez. A kollokvium határozatokat nem hozott, csupán ajánlásokat fogadott el. Ezek egyike - amely arra hívja fel a szakemberek figyelmét, hogy a pedagógiában is minden erőfeszítést kell az elmélet és a gyakorlat egységének biztosítására - magyar javaslatra került az ajánlások közé. (MTI)

ÜNNEPI ÜLÉS AZ AKADÉMIÁN

A Magyar Tudományos Akadémia Műszaki Fizikai Kutatóintézetének fennállásának tizedik évfordulója alkalmából hétfőn és kedden ünnepi ülést tartottak az Akadémia székházában.

Nyúl vadászat hálóval

A hortobágyi vadrezervátum téli csendjét még puskalövések sem háborgatják. A vadlibák már délre, a melegebb égtáj felé húzódtak, s így nincs puska végre való. Mégis „vadásznak” a pusztán, csak hogy nem puskaival, hanem hálóval. A vadrezervátumban kedden megkezdődött a nyulak „hálózása”. Az idén a Hortobágyról 800 élő nyulat szállítanak el - elsősorban hazai vérfelrészítésre, és külföldre is. (MTI)

Szociális kormányrendeletkezés

A kormány határozatot hozott egyes szociális kategóriák helyzetének javításáról. Eszerint azok a hivatásos tüzserészek, tényleges és tartalékos szolgálatot teljesítő honvédségi személyek, határőrök, rendőrök, tűzoltók, légoltalmi besorozást teljesítő és tüzserész munkára kötelezett egyéb polgári személyek, akik a felszabadulás után az ország területén a második világháborúból visszamaradt robbanóanyag hatástalanítása közben megrokkantak - kérelemre - 1969. január 1-től kivételes nyugellátásban részesülnek. Kedvezmény jár az elhunyt tüzserészek hozzátartozóinak is. A rendelkezés értelmében a tisztai vagy tiszthelyettesi rendfokozatú tüzserész nyugdíját, illetve hadigondozási járadékát havi 1400 forintra, az alacsonyabb rendfokozatú és a polgári személyek nyugdíját, járadékát havi 1000 forintra, az elhunyt tüzserész özvegyének, szülőjének és teljes árvájának ellátását havi 800 forintra, az árva ellátását pedig havi 400 forintra kell kiegészíteni. (MTI)

Kombinált erőművekre van szükség új javaslat az energiagazdálkodásra

Érdekes elgondolást terjesztett elő a Magyar Tudományos Akadémián dr. Heller László akadémikus, egyetemi tanár arról a - tanszékén és az energiagazdálkodási intézetben kidolgozott - rendszerről, amely egyetlen berendezéssel gazdaságosan old meg két nehéz problémát.

Az egyik probléma az, hogy a távfűtés mind kevésbé minősíthető gazdaságosnak. Pedig a távfűtés rendkívül kényelmes és egészséges, civilizált megoldás, tehát nem a csökkentése vagy visszaszorítása, hanem éppen széles körű kiterjesztése volna indokolt.

A másik probléma a villamosenergia-ellátásban jelentkezik, a villamos berendezések - különösen a háztartási készülékek rohamos elterjedése miatt a délutáni fogyasztási csúcs egyre nagyobb arányokban haladja meg a napi fogyasztás átlagát. Helytelen lenne azonban az „alaperőművek” teljesítményét erre a rekordszíntvonalra fokozni: sokkal célszerűbb

olyan kiegészítő jellegű erőműveket létesíteni, amelyek csak a csúcsideőben dolgozva termelnek meg az arra a néhány órára szükséges többletenergiaát.

Heller professzor javaslata szerint olyan kombinált erőművet kell létesíteni, amely nemcsak áramot termel, hanem „veszteség-hőjét” is hasznosítja a távfűtés vízének melegítésével. A professzor számításai megerősítették azt a tapasztalatot, hogy 21-22 órás folyamatos fűtés alatt a falak, a bútorok, főleg pedig a csőhálózatban cirkuláló forró víz - mint valami hőakkumulátor - akár két-három órán át képes a lakás hőmérsékletét fenntartani akkor is, ha erre az időre a távfűtést nemcsak csökkentik, hanem kis is kapcsolják.

A beruházás költsége ebben az esetben sem lenne csekély, de megoszlának a két terület, a távfűtés és a villamosenergia-szolgáltatás között, s üzemben tartása így már feltétlenül gazdaságos lenne. (MTI)

Aggodalom és keserűség Tel Avivban

ENSZ-körökben a robbanástól tartanak • Jarring Oslóba repült • Izrael kívánságlistája Nixonhoz

MEGINDULT a mentőakció a nyugatnémet újfasiszta NPD érdekében. Ennek első állomása, hogy egy Nyugat-Berlinben működő bíróság kimondta, hogy az NPD törvényes pártnak tekintendő mind Nyugat-Berlinben, mind az NSZK-ban. COUVE DE MURVILLE meghívta Mika Spiljakot, a JKSZ végrehajtó tanácsának (kormányának) elnökét, aki január 10-én utazik a francia fővárosba. SAIGON hivatalos nyilatkozat ellenére annak a „háromlépcsős” tervnek a propagandaközpontja lett, amelyet állítólag Ky alelnök publikált. Thieu elnök legutóbbi beszédében ennek a tervnek az egészséges voltát hangsúlyozta. Ismertes, hogy eszerint a terv szerint a tárgyalásokban érdekelt felek külön-külön tárgyalnának a hadügyi, a politikai és a belső helyzetéről. E tárgyalásokon a párosítás a következő lenne: Saigon-VDK-USA, Saigon-VDK, Saigon-DNFF. Mint köztudott, ezt a tervet a VDK és a DNFF küldöttsége visszautasította. DE GAULLE embargó döntése a világsajtó érdeklődésének középpontjába került. Tel Aviv még nem reagált hivatalosan, de a kiszivárgott hírek szerint „teljes csőd”-hangulat van egyes körökben. Alkatrészt hiányában az Izraeli légierő hamarosan repülésképtelen lesz — mondják a jól értesült körök. JAFI libanoni miniszterelnök a bejrúti repülőterén elleni támadás utáni politikai helyzetben nem vállalta tovább hivatalát és lemondott. Utódaul Karami, volt miniszterelnököt emlegetik. DE GAULLE elnök ebédet adott a Kirillin miniszterelnök-helyettes vezette szovjet delegáció tiszteletére. Az ebéden De Gaulle és Kirillin pohárköszöntőt mondott. A tárgyalások ezzel véget értek és ma adják ki a közös közleményt. WESTMORELAND, az ismert és hírhedt amerikai tábornok európai ellenőrző körútra érkezett. Látogatása nyilván összefügg a január végi „Reforger I” hadgyakorlattal, melyet provokációs céllal a csehszlovák határ közelében tart az amerikai hadsereg. CSEHSZLOVÁKELLENEK KAMPÁNY indult az NSZK-ban azzal kapcsolatban, hogy egy csehszlovák határőr társ életének megmentése érdekében jelentéktelen mértékben kénytelen volt behatolni az NSZK területére. A csehszlovák kormány elnézést kért az eset miatt Bonntól, de ez mit sem zavarja a bonni köröket abban, hogy kampányt indítsanak a szocialista ország ellen. Bonn védelmébe veszi azokat a határsértőket, akik megtámadták a csehszlovák határőröket, és egyiküket az NSZK területére hurcolták. A VDK MINISZTERELNÖKE interjút adott egy stockholmi lapnak. Pham Van Dong kijelentette, hogy a VDK népe nagy sikereket ért el a múlt esztendőben, de ugyanakkor felkészült arra is, hogy az ellenség feljújítja a bombázásokat. A VDK miniszterelnöke hangsúlyozta, hogy az USA-nak a béke helyreállítása érdekében vissza kell vonulnia Dél-Vietnamból, hogy a vietnami nép maga dönthesse sorsáról. SIRHAN perét a védelem mesterkedései következtében mára halasztották. A védelem a vád elejtését kérte.

Csak az igen késői lapzárta dologozó két legnagyobb francia polgári reggeli lap, a Figaro és az Aurore kommentálta azt az izraeli forrásból származó, francia részről hivatalosan mindeddig meg nem erősített hírt, miszerint a francia kormány az eddig kizárólag a Mirage vadászrepülőgépek szállítására vonatkozó embargót kiterjesztette az Izraelre irányuló mindenféle hadifelszerelésre.

A két jobboldali lap, amely az izraeli-arab konfliktusban, a hatnapos háború kezdete óta, mindig nyíltan Izrael pártjára állt, és még a bejrúti repülőterén elleni repülőgép-támadást is csak nagyon óvatosan ítélte el, élesen támadja a kormányt döntéséért. Az Aurore hangoztatja, hogy Izrael „súlyos veszélyek” fenyegetik, amennyiben a francia embargót végrehajtják. A lap súlyosnak minősíti azt a kárt, amit ez az intézkedés a francia hadfelszerelési iparnak okoz.

A francia kormány hivatalosan megerősítette, hogy kiterjesztette a szállítási tilalmat az Izraelnek szánt valamennyi fegyverfajtára. Illetékes körökben ezzel a döntéssel kapcsolatban hangsúlyozzák, hogy mindezt figyelmeztetésként szánják Izraelnek.

Izraelben aggodalmat és keserűséget váltott ki az a francia döntés, hogy hétfőtől kezdve Izraelnek nem szállítanak katonai felszerelést.

Mint ismeretes, az Izraelnek szállított francia fegyvereket és hadianyagokat eddig csak olyan embargó korlátozta, amely a Mirage típusú repülőgépekre vonatkozott. A tilalom most már kiterjed valamennyi típusú fegyverre és katonai felszerelésre, beleértve a pótalkatrészeket is.

Tel Aviv-ban kijelentették, hogy a francia elhatározás „veszélyezteteti Izrael biztonságát”. Izraeli légierőjét ugyanis elsősorban francia repülőgépek alkotják és így az embargó megfosztja az ország légierőjét a nélkülözhetetlen pótalkatrészekről. Az izraeli sajtó dühödt kommentálja a francia döntést. A Haarec így ír: De Gaulle tábornok „határozottan Izrael ellenes álláspontra helyezkedett”, és „arra akarja biztatni Izraeli, hogy a hatnapos háború előtti határok mögé vonuljon vissza”.

A jeruzsálemi kormány hivatalosan nem nyilatkozott, Izrael párizsi nagykövetségének szóvivője azonban megkockáztatta azt a megállapítást, hogy a főleg francia gyártmányú vadászgépeket használó izraeli légierő „néhány hónapon belül alapjaiban rendítheti meg” a francia intézkedést.

A világ különböző városaiban folytatódnak a közel-keleti válsággal kapcsolatos intenzív diplomáciai tanácskozások. Mahmud Riad egyiptomi külügyminiszter kedden reggel Kairóból hivatalos látogatásra Jugoszláviába repült. Hírek szerint a külügyminiszter magával viszi Nasser elnöknek Tito elnökhöz írt üzenetét. Gunnar Jarring, az ENSZ különleges közel-keleti közvetítője Moszkvából Oslóba utazott. A norvég fővárosban Ralph Buncheval, az ENSZ helyettes főtábornokát tanácskozik.

Washingtonban Izhak Rabin izraeli nagykövet hétfőn több mint egyórás meg-

hogy Izrael három kívánsággal fordul majd Nixon amerikai elnökhöz: 1. Kívánsága az amerikai fegyverszállítások folytatásáért; 2. Azt kívánja, hogy Amerika „tartsa távol” a Szovjetuniót a Közel-Keletről; 3. Azt akarja, hogy az új amerikai kormány a Johnson-kormányhoz hasonlóan, támogassa Izraelt az arab területek megszállásának fenntartásában mindaddig, amíg Izrael és az arab államok közvetlen tárgyalásokon meg nem egyeznek. (MTI)

Riad Jugoszláviában

Mahmud Riad egyiptomi külügyminiszter kedden repülőgépen hivatalos látogatásra Belgrádba érkezett. Látogatása hangsúlyozottan munkajellegű és gyakorlatilag teljes egészében a Miso Pavicsevics jugoszláv külügyminiszterrel folytatandó tárgyalásokkal telik el. Riad ezt követően közvetlenül Jugoszláviából való elutazásakor találkozik Tito jugoszláv államfővel. A tervek szerint Riad csütörtökön hagyja el Jugoszláviát.

A jugoszláv sajtó Riad látogatásával kapcsolatban hangoztatja: a közel-keleti válság a robbanásponthoz közel van, s ez sürgős, lényegében azonnali hathatós intézkedéseket követel minden érdekelt féltől. A belgrádi Borba keddi számában felhívja a figyelmet arra, hogy a válság rendezésénél figyelembe kell venni a közvetlenül érdekelt felek léteit, különösen azokat az országokat — így az EAK-ét és Jordániát —, amelyek bebizonyították, hogy készek teljesíteni a Biztonsági Tanács határozatait. A vezető jugoszláv lap hozzáteszi, hogy „általánosságban az egyiptomi diplomácia nem kívánja csak a nagyhatalmakra hagyni a jogot a cselekvésre a Közel-Keleten, még azokra sem, amelyekkel az EAK-nak különösen jók a kapcsolatai, mint a Szovjetunió és Franciaország”. A jugoszláv sajtó Riad látogatását megelőzően ugyanakkor beszámolt arról, hogy az egyiptomi kormány teljes egészében támogatja a Szovjetunió kezdeményezéseit a közel-keleti válság rendezésére.

(MTI)

Amerikai hadgyakorlat a csehszlovák határ közelében

Megérkeztek az NSZK-ba annak az amerikai haderőnek az előőrsi, amely január második felétől kezdve „Reforger I” fedőnéven hadgyakorlatot tart Grafenwohr környékén, a csehszlovák határ közelében. Az amerikai 24. számú gyalogos hadosztály és egy légierő-alakulat — 96 Phantom-géppel — vesz részt a hadgyakorlaton. A képen: A topejai (Kansas, USA) légitámaszpontból érkezett amerikai katonák a repülőterén.

(Telefó — UPI—MTI—KS)

Szovjet hadihajók látogatásai

Kedden befejeződött a szovjet haditengerészek adeni látogatása. Nagy tömeg gyűlt össze a kikötőben, hogy búcsúztassa a vendégeket. Az üdvözlések után a szovjet hadihajók felszedték horgonyaikat és elindultak a szomszédos baráti állam — a Jemeni Arab Köztársaság Hodeida kikötője felé.

A nyugati burzsoá propaganda rosszhíradóit lármát csapott a szovjet hadihajók baráti adeni látogatása körül.

A meleg és igazán baráti fogadtatás, amelyben a fiatal köztársaság lakossága részesítette a szovjet tengerészeket, porrá zúta az impe-

rialista hatalmak propagandistáinak rosszhíradóit koholmányait. — „Üdvözljük kedves barátainkat” — ezekkel a szavakkal fordult a vendégekhez az ünnepi találkozáson Nuredin Kaszem, Aden polgármestere. „Jöjjenek hozzánk gyakrabban” — mondták a szovjet tengerészeknek a fiatal köztársaság kormányának és közéletének képviselői, akik hétfőn a „Fokin admirális” zászlóshajón részt vettek a búcsúfogadáson.

A „Gnyevnij” szovjet rakétahordozó január 9—13. között látogatást tesz az etiópiai Nassawa kikötőben. (MTI)

De Gaulle elnök ma fogadta a sikeres francia-szovjet vegyesbizottsági tárgyalásokon részt vett szovjet delegációt, az Elysée palotában. Képünkön: De Gaulle (szemben), (balról jobbra) Kozirev külügyminiszter-helyettes, Kirillin miniszterelnök-helyettes, a szovjet küldöttség vezetője és Zorin, a Szovjetunió párizsi nagykövete.

(Telefó — AP—MTI—KS)

Tüntetés a faji megkülönböztetés ellen

Kedden délelőtt a londoni Marlborough House-ban Wilson elnökletével megkezdődött a nemzetközösség 17. kormányfői találkozója. Az épület előtt hétfő este óta csikorgó hidegben körülbelül 150 tüntető fátylas virrasztást tartott reggelig.

A tanácskozás, amelyen tizennyolc kormányfő, hat köztársasági elnök és négy alacsonyabb rangú küldöttségvezető vesz részt, minden eddigi konferenciánál nagyobb; a tervek szerint hét munkanapon és két pihenőnapon át tart. Az első két napon a jelenlegi vi-

Londonban a nemzetközösségi miniszterelnökök érkezésének megnyitására 15 óras tüntetés zajlott le a faji megkülönböztetés ellen.

(Telefó — AP—MTI—KS)

lágelyzet általános vitája kerül sorra, ezután vitáják meg a többi nem fogadott napirend többi kérdését.

1. Miniszterelnökök képviselik a következő tizenhét országot: Ausztrália, Barbados, Ceylon, Gambia, Guayana, India, Jamaica, Kanada, Lesotho, Malaysia, Malta, Mauritius, Nagy-Britannia, Sierra Leone, Singapore, Swaziföld, Trinidad és Tobago, Új-Zéland. 2. Köztársasági elnök képviseli a következő hat országot: Botswana, Ciprus, Malawi, Tanzánia, Uganda, Zambia. 3. Kabinetminiszterek, illetve más magasrangú tisztviselők vezetik a következő négy ország küldöttségét: Ghana, Kenya, Nigéria, Pakisztán. (MTI)

Elkeseredett harcok a deltavidéken

A Dél-vietnami Nemzeti Felszabadítási Front harcoló alakulatainak legutóbbi katonai akcióit az ország egész területén a széles körben alkalmazott úgynevezett zaklató hadműveletek jellemezték. Ezt példázza az az akció, amelyet a DNFF reguláris hadseregének tüzérei hajtottak végre a 25. amerikai gyalogos hadosztály egyik tüzérségi ütegállása ellen Tay Ninh közelében. Az amerikai nagyvezérkar sajtótisztjének tájékoztatása szerint az amerikai egységekre percek leforgása alatt mintegy ötven darab 107 mm-es rakéta, valamint 82 mm-es gránát záporozott. A partizánok továbbra is nagy találatonysággal élnek a fortély és a csel eszközeivel is. A saigoni lakájhad-

sereg egyenruhájába beöltözve három DNFF-harcos hétfőn este behatolt a kollaboránsokból toborzott úgynevezett „regionális és népi erők” egyik főhadiszállására, s gránátokkal, valamint könnyű kézi fegyverekkel veszteségeket okozott a saigoni rezsim katonáinak.

A deltavidék rizsföldjein elkeseredett harcok folynak tisztogató hadműveletet erőlítő amerikai egységek és rájuk időközönként lecsapó partizán alakulatok között. Az amerikai szöveg jelentése szerint a 9. gyalogos hadosztály egyik százada „beleszaladt az ellenséges erőkhöz”. A meglepett század felmentésére a saigoni központ öt újabb századot irányított a helyszínre. (MTI)

Évekig tart a Sirhan-per?

A Los Angeles-i kerületi bíróságon kedden megkezdődött a Robert Kennedy meggyilkolásával vádolt Sirhan B. Sirhan perének tárgyalása. Az első tárgyalási napok az esküdtségi bíróság tagjainak kiválasztásával telnek el. A védelem számos tanú kihallgatását fogja kérni, és valószínű, hogy az eljárás több hónapig tart. Amennyiben Sirhan az esküdtségi bíróság bűnösnek mondja ki, úgy halálos ítéletet hozhatnak ellene.

A tárgyalásterembe a hivatalos személyeken kívül csak néhányan léphetnek be. — Rendkívüli engedéllyel —, de mindenki megmozoghat. A termet golyóálló páncéltájjal zárják le a külvilágtól, és mintegy 30 fegyveres rendőrt helyeznek el az ajtó előtt, illetve a termen belül. Az újságírók nagy része nem lehet közvetlenül jelen a tárgyaláson, hanem egy másik teremről televízió követheti annak menetét. Fényképezőgépeket, filmfelvételeket, sőt írógépeket is tilos bevinni a bírósági épületnek abba a részébe, ahol a bűnper tárgyalása folyik.

A tárgyalástól a közvélemény egy része mindenképp arra a kérdésre akar választ kapni, hogy Robert Kennedy gyilkosa magányos merénylet volt-e, vagy valamiféle összeesküvés részese.

Előreláthatóan maga a Sirhan-per éppolyan vontatott lesz, mint amilyen lassan előkészítése folyt. Nincs kizárva, hogy a védelem ismét — immár negyedszer — a per elhalasztását fogja kérni. Az AP amerikai hírügynökség szerint a védelem manőverei és az üllők kiválasztása mindenképp újabb két hetet igényelnek, míg a vád és a védelem megegyezése a tanúk személyét illetően, két hónapot vagy annál többet is igénybe vehet. Jelek szerint a perre több mint kétszáz tanút idéznek meg.

A Robert Kennedy gyilkosságának kivizsgálásával foglalkozó nyomozók egyike úgy véli, hogy végérményben „évek telhetnek el, amíg Sirhan elnyeri büntetését, mivel nyitva maradnak a lehetséges”gek a bírósági ítélet ellen feltehetőleg és panasztelek”. A feltételezések szerint, amennyiben Sirhan előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosságban marasztalják el, a bíróságra ítélik, a védőügyvédek arra fognak törekedni, hogy védeneküket gyengeítménynek nyilvánítsák, ez pedig a per további elhúzását eredményezheti. (MTI)

Zárszámadások előtt

Pár nap és megkezdődnek a zárszámadási közgyűlések a megye termelőszövetkezeteiben. Az első olyan esztendőnek a lezárása következik most, amikor a közös gazdaságok már a nagyobb önállóság jegyében végezték a gazdálkodást, a kenyérgabona kivételével nem kaptak kötelező terveket, hanem maguk a vezetők és a tagok döntöttek arról, hogyan termelnek, gazdálkodnak.

Milyen volt tulajdonképpen az elmúlt esztendő, beváltotta-e azokat a várakozásokat és reményeket, amelyeket a szövetkezeti tagok fűztek hozzá. Akármelyik közös gazdaságban járunk ezekben a napokban, mindenütt értekezletek, megbeszélések, tanácskozások folynak. Igaz: a megbeszélés tárgya nemcsak a múlt év mérlegelése — az az évi elképzeléseket és terveket is felrajzolják már — de mégis erről esik a legtöbb szó. A könyvelés — ahogyan mondani szokták — most „hozza” ki a végső számokat és a vezetőségek tagjai, a kommunisták közössége és az egész közgyűlés is értékeli: mit csináltak jól, hol van nagyobb mód az előrelépésre, a gazdálkodás fejlesztésére. És ha ezt a munkát — az értékelést — körültekintően, alaposan csinálják, nincs olyan gazdaság, ahol nagyon hasznos következtetéseket le ne tudnának vonni.

Kétségtelen tény, hogy a megye 151 termelőszövetkezeti gazdasága között jelentős gazdasági, gazdálkodási különbségek vannak. Ez évben is lesznek olyan szövetkezetek, amelyek arról számolnak majd be a zárszámadási közgyűlésen, hogy gyengébb eredményt értek el, mérleghiány van, kevés a tagok részesedése. Nyilvánvaló azonban az is: jó néhány esztendő telik még el, amíg minden gyenge tsz gazdaságilag megerősödik. Jelentős részüknek ugyanis — amelyek most is gyengék — olyanok az adottságaik, hogy hosszú időre van szükség — és főleg nagy befektetésre — a megerősödéssel, megszilárdulással. Mindezek ellenére mégis azt kell kijelenteni, amikor egy évet mérlegre teszünk: az elmúlt esztendőt az előbbieknél sikeresebben, eredményesebben, jobban zárják a tsz-ek. Mi a bizonyítéka ennek? Lehetne erre a kérdésre pontokba szedve is válaszolni, de inkább emeljünk ki néhány dolgot — a legalapvetőbbeket — és úgy értékeljünk.

Leszükite sokszor szoktak mondani: a termelőszövetkezeti gazdálkodás fokmérője is az: mennyit termeltek, hogyan fejlődött a közös gazdaság, és a tagok számszámait, elképzeléseiket a személyes jövedelmekben hogyan találták meg. Hangsúlyozzuk: leszükite szoktuk csak így vizsgálni, mert egyre inkább előtérbe került az is, hogy mennyiért termelnek.

Tegyük fel mindjárt azt a kérdést: mennyiben és hogyan erősödtek a közös gazdaságok. Most, amikor már lényegében mindenütt befejeződött a leltározó bizottságok munkája, számbavették a szövetkezeti vagyont, az állapítható meg: a 151 termelőszövetkezet mintegy 4 milliárd forintot vagyonnal rendelkezett az elmúlt esztendő végén. Több száz millió forinttal többel, mint egy esztendővel korábban. Azt bizonyítja ez, hogy erősödtek, szilárdultak a tsz-ek? Feltétlenül. Hiszen az előző esztendőben talán még soha ilyen mértékben nem emelkedett a szövetkezeti vagyon összege. Ez az egyik bizonyíték. De a másik — és ez sem kisebb dolog —, az előző esztendőhöz viszonyítva jóval kevesebb lesz a mérleghiányos termelőszövetkezetek száma, és lényegesen kevesebb lesz a mérleghiány összege is. És ezt megint sikernek, eredménynek lehet elkönyvelni.

A termelés, a munka szorgalma hozta a mostani eredményeket. Igen, mert akár a közös vagyon növekedését, akár a mérleghiány összegének csökkenését nézzük, mindegyik mögött elsősorban a termelés áll. Ezek után feltehető a kérdés: ilyen jól termeltek, gazdálkodtak a múlt évben a megye szövetkezetei?

Többször leírtuk már: az elmúlt esztendő termelési szempontokból nem volt teljesen ideális. Volt már jobb időjárású év is. Az év elején a szárazság, az aszály okozott sok aggodalmat, az év utolsó hónapjaiban pedig jó néhány közös gazdaságban a szájszűkítő körömfűzés fellépése tette próbára az idegeket. Mindezek ellenére egyes növényfélésekből annyit természetek, illetve takarítottak be a közös gazdaságok, mint előzőleg még soha, vagy megközelítően annyit, mint a legjobb időjárású években. Az egyre fejlődő és növekvő szakismeret, nagyüzemi tapasztalat és nem utolsósorban a technikai ellátottság nagyon is kedvezően kezd éreztetni hatását. Az az ésszerű, szorgalmas munka, amelyet a megye több mint hetvenezer szövetkezeti tagja végzett egész esztendőben. Ha azt írjuk le, hogy a termelőszövetkezeti gazdaságok árutermeléséből származó bevétele több száz millió forinttal volt több a múlt évben, mint egy esztendővel korábban, akkor való tény írunk. Ha azt írjuk le, hogy az összes mezőgazdasági termelés jóval nagyobb százalékkal növekedett, mint az öt éves tervnek a múlt évre szóló célkitűzése volt, akkor is igazat írunk. Hiszen a Hajdúsági Területi Tsz-szövetséghez tartozó tagszövetkezetekben ez a felütés — az előzetes számítások szerint — eléri a 15—16 százalékos mértéket. Természetesen nem emelkedett mindenütt ilyen mértékben a termelés színvonalára. De talán egyetlenegy szövetkezeti gazdaság sincs a megyében, ahol az eredeti elképzeléseket ne tudták volna teljesíteni, sőt a legtöbb esetben túlteljesíteni. Kenyérgabonából, hízott sertésből, kukoricából — és ezek a legalapvetőbb dolgok — a megye összes közös gazdasága jóval többet takarított be, mint az előző évben.

Két kérdés mindezek után még újabb feltehető, és bizonyára fel is tesszük az emberek. Ha ilyenek voltak az eredmények, a gazdálkodás, akkor nyilvánvalóan ez annak is tudható be, hogy jól tudták élni az önállóság, az új gazdaságirányítási rendszer lehetőségeivel a szövetkezetekben. Igen — ha sokszor tapogatózva is, utakat, módokat keresve is — az első esztendő valóban azt bizonyította: minden kötelező tervadások nélkül is nagyon jól tudják a közös gazdaságok, mi a feladatuk, a munkájuk. Megérték az önállóságra — akár a tervezésről, akár az értékesítésről van szó. És mi az a másik kérdés, amely még elhangozhatnék? Ha ilyen volna a termelés, a munka, ilyen jó eredményeket értek el a szövetkezetek, akkor nyilvánvalóan meglátszik a tagok részesedésében is? Igen, meg, mert átlagosan a tagok részesedése is növekedik, emelkedik. Egy azonban biztos: ez a növekedés nem lesz olyan mértékű, mint a termelésemelkedés. Hogy miért nem akarunk magyarázatba bonyolítani? Két dologot kell megemlíteni. Az egyik: a múlt esztendő elején egy sor új kötelezettség teljesítésével is növekedett a közös gazdaságok kiadása — SZTK, nyugdíj, fizetett szabadság — és ezt a bevételekből kell fedezni. A másik: a legtöbb szövetkezet jóval nagyobb tartalékolásra törekedett, hogy ezt az évet jobban, megalapozottabban tudja kezdeni, vagy úgy is írhatnánk — folytatni.

Egy hét és megkezdődik a szövetkezetekben a zárszámadási közgyűlés. Annak ellenére, hogy erre az időre a szövetkezeti tagok már részesedésük nagy részét, vagy teljes egészét megkapták, mégsem lesznek ezek a közgyűlések formálisak. Legálábbis akkor nem, ha alapos lesz az értékelés, a múlt évi munkának az elemzése. Mert a fő célja ezeknek a közgyűléseknek: tájékoztatása a tagságnak, véleménykérdés és egyben elemzése az egész munkának, gazdasági évről. Olyan elemzése, amelyből következtetéseket tudnak levonni, hogy a mostani, az 1969-es év még jobb eredménnyel záruljon.

R. B.

Hogyne, kérem

Az év végén szokásos általános nagy kérdézőködés idején — ami talán az idén még az eddigiéknél is magasabb fokú volt — valaki tőlem is megkérdezte: mit adott nekem az új gazdasági mechanizmus első esztendeje. Nem az újságíróknak, hanem a háziasszonyoknak, aki minden délután hat óra tájban egy, szombatként pedig két-három szatyrral felfegyverkezve indul a szokásos hűsölt—zöldsgömb—fűszer-csemege útvonal egyre tekintélyesebb tettel süllyesztett bejárására. S aki fizetésnapok után rója cipőböltől áruházig, háztartási bolttól gyermekruha-szaküzletig Debrecen utcáit. Vagyis az átlagos és rendszeres vásárló véleményét kérték.

A kérdés elég váratlanul ért, egy kis ideig gondolkodnom kellett. Azután gondolatban végigszáguldozva az elmúlt év számtalan egyszeri vagy gyakrabban ismétlődő tapasztalataim, ismerősim nem kis meghökkenésére így válaszoltam: számomra a legkedvesebb ajándék az elmúlt esztendőből ez a két szó: „hogyne, kérem”.

A dolog nyilvánvalóan magyarázatra szorul. A háziasszonyok talán hamarabb felfedezik a titok nyitját, ha elárulom, hogy a két nekem kedves szó leginkább a hűsöltben üti meg újabb a fületem. Nem tudom, más hogy van vele, de nekem még ma is szokatlan — bár valószínű, hogyha holtnapról másként lenne, az érne már meglepetésként —, s mindig különös jó érzés fog el, amikor a pulit előtt állva szerényen megkérdezem, hogy nem kaphatnék-e a karaj másik végéből, mert az jobban tetszik, s az eladó, (sőt egyre inkább meggyőződom róla, hogy nem is csak simpla eladók, hanem szakmájukat szerető hentesek állnak a pulit másik oldalán) készségesen feleli: hogyne, kérem, akár a közepéből is.

Ne értsenek félre, tudom, hogy ez rendkívül természetes, hogy ennek így kell lenni mindenütt, s inkább az a szóra érdemes, ha valahol nem ezt tapasztalom. Tudom én ezt, de önálló háztartásom egy évtizede alatt még nem volt módom megszokni. S most élvezem, mint az alföldi ember a hegyvidéki tájat, ha felmúlt fejjel látja először. És mert ha a memóriám hajlandó lenne is előbini magától a régebbi emlékeket, ilyenkor a téli hidegben a fagyott lábam is eszembe juttatja, valamikor — mintha tegnap és mintha száz éve lett volna — nem hűsért, hanem zsírért, cukorért, kenyérért álltunk sorba.

Elnézést, amiért talán túlságosan is vulgarizálom a kérdést, de akinek az elmúlt hetekben tisztébe tartozott, hogy őt súlyos ünnepnap hagyományainkhoz híven súlyos ebéd-vacsorájáról gondoskodják, az megéri, hogy miért a hűsölt jutott eszembe először. Hiszen említhettem volna azt is, hogy mindig öröm a számomra, ha a Centrum Aruházba belépve szemembe ötlök a szíves invitálás: akkor is szeretettel látnak, ha nem veszek semmit, csak nézelődni akarok. És az is külön örömmel töltött el, amikor a RÖLTEX-ben kérdésemre, hogy mik azok a kisebb-nagyobb matring fonalak, az eladó felvilágosított: az összegubancolódott pamutokból mentették meg, ami menthető, hiszen mindig van, akinek egy-két deka is elég. Örültem, mert gondolom, hogy korábban az egész matring selejtbe ment, s helyell-közzel tapasztaltam a másik módszert is, nevezetesen, hogy eladták nekem az egészet teljes áron, dobjam ki én, ami használhatatlan.

Közben már hallom is az ellenvetést: igaz, hogy van hús, de drágább, mint három évvel ezelőtt. Ez tény, de ezen is gondolkodtam már. Attól, hogy drágább, nem lett volna még több belőle, ahogyan a cukor sem kevesebb, mióta lement az ára. Csak arról lehet szó, hogy többet termelünk, jobban, okosabban gazdálkodunk — s ennek érdekében igénybe vesszünk közgazdasági tényezőket is — és helyesebben kereskedünk. Nem öröm számunkra, hogy drágább a hús — de milyen, biztos vagyok benne, hogy mindenkinek jól eső érzés volt hallani a miniszterelnök szájából: van remény rá, hogy még ebben az öt éves tervben több lakás épül a tervezetnél.

Azt is tudom, hogy sokan, akik idáig jutottak az olvasásban, bosszúsán vágnak közbe: ne erről írjak, hanem arról, hogy nincs elem a zsebrádióba, gyakran a válogatott burgonyának is ki kell dobni a felét és gyalázatosan rosszak a gyerekcipők. Nekik csak ennyit mondhatok: magam is éppen úgy érzem ezeknek a hibáknak a súlyát, mint ők. Időközben azonban arra is rájöttem már, hogy a hibák ellen mi magunk is sokat tehetünk. Nemcsak munkásként a saját területünkön — hiszen ez a legfontosabb —, hanem mint vásárlók is. Valahogy úgy, hogy ugyanakkor amikor tudunk örülni a jónak, s nem tekintjük azt azonnal megszokható természetesnek, akkor sem csak legyintünk bosszankodva, ha hibát tapasztalunk, ha bármilyen kis kár is ér minket. Hanem fogjuk meg a gyereket két hónap alatt használhatatlanná vált csizmáját, vigyük vissza a boltba, s ez alkalommal ne legyünk szerények. Kellemetlen a kereskedelemnek? Sok ilyen kellemetlenség majdcsak oda vezet, hogy határozottabb lesz az iparral szemben, s ha a kereskedelmi vállalat kellemetlenkedik minden apróságért az iparnál, végül ott is csak tesznek valamit. S kerüljük el széles ívből az a reprezentatív üzletet, ahol december második felében a világ legtermészetesebb hangján közlik: még nincsenek szövetruhánk.

Az iparnak és kereskedelemnek ma jogában áll, hogy befolyásolja vásárlókedvünket, amiből sok van, azt jobban kínálják, olcsóbban adják. Gazdasági érdek. Egy sor dologban, ha akarjuk, mi is elérhetjük, hogy az érdek az legyen, amit mi várunk is annak tartunk. A hűsöltnek érdeke, hogy minél többet adjon el, mert van ára, s a háziasszonyok, akik a család sája ize szerint akarnak főzni, válogatósok. Megszületett a két bűvös szó, „hogyne, kérem”, s mindkét fél jól járt.

Meghallgattam a miniszterelnök újról nyilatkozatát, ő a nagy egészet tekintve optimista. En az apró dolgokat látva is az vagyok. Bizom benne, hogy az új év bővítési fogja azoknak a szavaknak a körét, amelyek örömet okoznak a pulit másik oldalán állóknak.

Nagy Zsuzsa

MUNKAVERSENY 1969 — HIM

A Hajdúsági Iparművek kollektívája újabb bizonyítékát adta annak, hogy az üzemben a szocialista munkaverseny fontos szerepet tölt be a termelésben és a politikai nevelőmunkában egyaránt. Ez év első napjaiban már megkezdődtek a felajánlások azon irányelvek alapján, melyet még az elmúlt év végén dolgoztak ki és adtak tovább az osztályoknak, műhelyeknek, brigádoknak.

Milyen irányelvek határozzák meg az üzemben az 1969. évi szocialista munkaversenyt? Elsősorban természetesen azok a tényezők dominálnak, melyek a reform továbbvitelében is jelentősek: a termelési terv minőségi és mennyiségi teljesítése, a termelékenység növelése, a műszaki színvonal fokozása, a munka- és üzemszervezés hatékonyabbá tétele, a gazdaságosság növelése, a munkaidő mind jobb kihasználása, az újítómozgalom fellendítése. Ezenkívül azonban — a helyi adottságoknak megfelelően — a különböző brigádok, kollektívák még sok másfajta részproblémát oldanak meg a munkaverseny segítségével is.

Pontosan meghatározzák az irányelveket a „szocialista módon tanulni” jelszó tennivalóit is, amikor a következő témakörökben várják a felajánlásokat: az általános és politikai műveltség elmélete, a szakmai ismeretek bővítése, a művészeti ismeretek gyarapítása, kollektív művelődés és szórakozás. Ami a szakmai képzést illeti — az irányelvek konkretizálása érdeké-

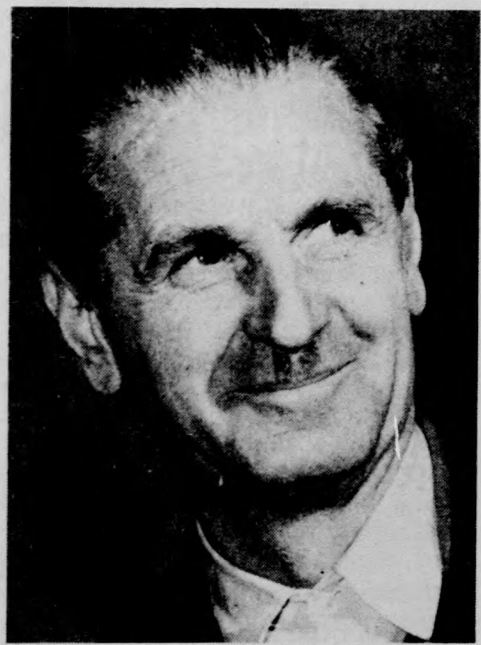
ben több tanfolyam indul ez évben a HIM-ben, így például beállító lakatos, meős, targoncakezelői és más tanfolyamok. A politikai továbbképzésre is számtalan lehetőség lesz oktatások és tanfolyamok formájában.

A „szocialista módon élni” jelszó megvalósításához is több témakör adódik ez évben. A beteg és nyugdíjas dolgozókkal való törődéstől egymás gondjainak, problémáinak figyelemmel kíséréseig terjed a lehetőség, hogy ilyen jellegű felajánlásokkal válthassák valóra a brigádmozgalom, a munkaverseny jelentős jelszavát. Az irányelvekben meghatározták a brigádmozgalom tennivalóit, továbbfejlesztésének módjait és a munkaverseny legjobbjainak jutalmazását is konkretizálták a verseny szervezői — erkölcsi és anyagi értelemben egyaránt. Ami az utóbbit illeti: a HIM-ben 1969-ben — a kollektív szerződés szerint — 250 000 forint fordítanak kizárólag a munkaverseny eredményeinek jutalmazására.

Milyen vállalások születtek eddig az irányelvek tükrében? Az anyagvizsgálati és hőkezelési osztály a következő felajánlást tette: a 80—120 literes bojlerek zárólap alkatrészeinek szerelését a bojlerüzemeltől átveszik, hogy ezzel az ütemes termelést biztosítsák és az ónozási kapacitást jobban kihasználják. A célgazdálkodás régi hegesztőgép átalakítását vállalja, s ezzel 400 000 forintot takarít meg. A műszaki ellenőrzési főosztály a

brigádok szakmai és egyéb segítségét, a minőségi reklamációk számának csökkentését vállalja többek között. A kooperációs osztály vállalásai is jelentősek: az anyagkészlet, az anyagfelhasználás, a telefonköltések, fuvarköltségek csökkentése, a csomagolóanyagokkal való ésszerű gazdálkodás, hogy csak néhányat említsünk.

V. M.

Néhány héttel ezelőtt ünnepséget rendeztek Debrecenben a Mezőgazdasági Gépjavitó Vállalat központjában azoknak a gépállomási dolgozóknak a tiszteletére, akik 20 esztendeje dolgoznak

Két évtizede gépállomási dolgozó

ugyanazon a helyen. Kiténtéseket, okleveleket, jutalmat kaptak. A hivatalos ünnepség utáni baráti találkozó résztvevői egymásnak adták a szót: felelevenítették a két évtized élményeit.

Soha nem felejttem ezt a megjegyzést: „Mikor mi 1948-ban traktorra ültünk, majdnem olyan »csoda« volt, mint most a Holdat megkerülni”. Valóban, a gyerekek sokasága kísérte a traktort az utcán, mentek utána idős emberek a barázdában, s bár még a legtöbbjük nem is látott ilyen gépet, de azért mindenkinek volt valami értesülése, hogy „mi lesz majd ennek a következménye”.

Szaniszló Imre is ebben az időben ült először traktorra Nádudvaron, s őt is kísérték, figyelték munkáját.

Most a Kabai Gépjavitó Állomás dolgozója. S ha valaki a gépállomások működését, munkáját meg akarja ismerni, Szaniszló Im-

re „szakmai önéletrajza” erre tökéletes feleletet ad.

Traktoros, majd újabb gépek, és akkor kombájnos, majd szerelő, illetve főgépész az állomásnak. A kabai üzemben — amely eddig a kombájnos javításával is foglalkozott — a kombájnmunkák irányítását bízták rá.

S amikor újabb előrelépés következett, akkor újabb munkát sajátít el ugyanolyan szorgalommal, hozzáértéssel, mint két évtized alatt annyiszor.

A gépállomástól már elválaszthatatlan az életem — mondja. Ennyi idő után már nem lehet abahagyni ezt a munkát.

— És ha mégis?

— Sajnos, közeledik lassan az az idő is. De én innen akarok nyugdíjba menni.

Addig viszont még nagyon sok sikert és szép eredményt kívánunk a kiváló szakembernek munkájában, a fiatalok nevelésében.

1. EGY ROMANTIKUS SZERELEM TÖRTÉNETE?

Ötödik éve teszik fel az emberek a világ minden részén a kérdést: — Kik ölték meg 1963. november 22-én Dallasban J. F. Kennedyt, az Egyesült Államok elnökét?

A dallasi merénylet után fél évtizeddel, 1968. június 5-én, néhány perccel éjfél után, a kaliforniai előválasztás győztesét, Robert Kennedyt — a tragikus sorsú elnök szenátor öccsét — a Los Angeles-i Ambassador szállodában, fivéréhez hasonló sors érte.

A két Kennedy fivér halott. Igazi gyilkosaik ismeretlenek — akárcsak az 1968. április 3-án, Memphisben megölt, Nobel-díjas Martin Luther King gyilkosai... — És néhány hónappal Bob Kennedy halála után, szinte John Kennedy tragédiájának ötödik évfordulóján, a meggyilkolt elnök özvegye, Jacqueline Kennedy — az amerikaiak piedesztálra állított Nagy Özvegye — végleg eldobta a gyászfátyolt és igent mondott az „olaj-Neptunnak”, a 62 éves Arisztotelesz Sokratesz Onassisnak. A házasság híre váratlanul érte az amerikai közvéleményt és a világot. „Egy illúzió halála” — kommentálták Jackie elhatározását a nyugati magazinok és a tekintélyes Herald Tribune így vélekedett: „Ez a ragyogó Kennedy család az elmúlt években oly közel került a „királyi család” fogalmához, amennyire ez Amerikában egyáltalán lehetséges. Az elnök özvegye és gyermekei valóságban »a nemzet tulajdonai« lettek és egyedülálló helyet foglaltak el az amerikai nép szívében.”

A kérdés így merült fel az emberekben: miért kellett az elnök özvegyének leszállnia a mártír-aszszony szobrának talapzatáról, és ha már újra férjhez ment, miért éppen egy nem egészen „szalonképes múltú, levantei milliomasznak” mondott igent?

A találgatások egész sora követte a Skorpió-szigeti nászt. Általában azon a korszakban akadtak meg a legtöbben, amely a 62 esztendő hajómagnást a 39 éves szép özvegytől elválasztja. Ebben az esetben sem lehetett a kor akadály, hiszen a bölcsek szerint: a fiatal nő és az öreg férfi szembéállítására csak a korban éretlen korosztályok sajátja. Így is van, hiszen ha valaki nálunk a napilapok házassági hirdetését böngészi, láthatja, hogy a 20—25 évnyi korkülönbség ma már egyre kevésbé akadály. Irodalmi példát is hozhatunk: a húszéves Ady Jókai késő nászát Nagy Bellával a közvéleménnyel szemben versben védte meg. „Miért bántjátok a csodás öreget?” — kérdezte a húszéves ifjú a múlt század végén, pedig Jókai akkor már 74, Bella pedig alig 20 éves volt. Keleten van egy mondás: „Férfi és nő között az igazi korarányt úgy kell meghatározni, hogy a nő a férfi kora felének meg hét-évesnek kell, hogy legyen”. Ha ezt számoljuk, Jackienek 38 évesnek kellene lennie, ő viszont már 39, s mint azt Onassis az esküvő napján érdeklődő újságíróknak megjegyezte: az évezredes bölcsesség alapján nem ő öreg, hanem új felesége idősebb egy évvel nála.

Mielőtt bármiféle következtetést vagy ítéletet vonnánk le a Skorpió-szigeti nászról, lássuk Onassis múltját. Onassis húszéves fia, Alexander, az esküvői menetre várakozó újságíróknak gúnyosan jegyezte meg: „En mondom önöknek, ez egy szatir. De azt hiszem, most az egyszer igazából megszerette ezt az asszonyt!”

Onassis mindent megvásárolt magának, amire az életben szüksége van. Most megvette a világ leghíresebb özvegyét, hogy Skorpió „királynőjévé” tegye. Becslések szerint Onassis vagyona jelenleg közel egymilliárd dollár, pontosabban 800 millió és egy milliárd között mozog. Élete a kis-ázsiai Szmirnában kezdődött, ahol 1906-ban született és 16 éves volt, amikor az első világháborús görög megszállás után szülővárosát a törökök visszafoglalták és az ott élő görög kisebbség soraiban tömegmészárlást rendeztek. Onassis apját, aki dohánykereskedő volt, letartóztatták és bebörtönözték. A család többi tagja, a nagymamával együtt, elmenekült. Onassis viszont háziszolga lett a várost megszálló török csapatok parancsnokánál, saját szülői házában. Ismerete apja titkos széfjéért, és onnan ötezer török fontot vett ki. Ezzel a pénzzel kimentette apját börtönéből és Athénba menekítette. A fiú itt összekülönbözött apjával, és kétszázötven dollárral a zsebében elindult Dél-Amerikába. Közben Olaszországban kiszállt a hajóról, és hónapokig egy özvegy szállodás nőnél vállalt munkát, hogy a már fogytán levő úti-költségét kiegészítse. Argentínába érkezve Buenos Airesben egy telefontársaság alkalmazottjaként először telefonterelő, majd telefonközpontos lett.

A „Nagy Özvegy” első férje temetésén R. Kennedy karján

1923-ban értesítette apját, hogy a keleti dohánynak Argentínában jó piaca lenne. Apja ösztönzően provizóval bevette az üzletbe, amely olyan jól sikerült, hogy egy esztendő múltán Onassis már függetleníthette magát, és két exkluzív cigarettá megteremtésével az előkelő társaság keleti cigarettaszállítója lett. Huszonöt éves, amikor már egymillió dollárja van.

Kezdetül fogva vonzódott a zenéhez. Gyermekkorában még Szmirnában megtanult görögül, törökül, nagyanyja hatására angolul, olaszul, majd később franciául és Argentínában spanyolul.

Hamarosan megkapta az argentin állampolgárságot, majd amikor Görögország a Levantéből menekült görögöknek állampolgárságot adott, apja révén megszerezte a görög állampolgárságot is. Családjának köszönheti, hogy első üzleti sikerei után kineveztek Buenos Aires-i görög konzulnak. Ekkor kezdett érdeklődni a hajózás iránt. 1932-ben a gazdasági világválság idején Onassis Kanadába ment és kitűnő üzleti érzékkel hat teherszállító hajót vásárolt, hihetetlenül olcsó áron; darabját húsz ezer dollárért, holott a hajók eredeti ára kétmillió dollár volt. Onassisnak ezt a húzását sokan hazárdjátéknak tartották, még saját családja is. Onassis később — életrajzírója szerint — erre azt válaszolta, hogy addigi egész élete hazárdjátéknak számít, mert csak az nyer, aki mer. A 30-as évek közepén, amikor a közelgő háború új konjunktúrát indított el, Onassis bővíteni kezdte flottáját. Felfedezte, hogy a legjobb üzlet az olajszállítás. 1938-ban vásárolta első tankhajóját, a 15 500 tonnás Aristont. Az üzlet várakozáson felül bevált, olyannyira, hogy 1939-ben már három nagy tankhajó futott Onassis zászlaja alatt. Amikor kitört a második világháború, 15 tagú flottájának egy részét csak a görög szigetek közötti hajózásra használhatta, másik részét pedig felajánlotta a szövetségeseknek. Így kedvezményes biztosítási feltételek mellett magas hadiszállítási díjak ellenében a háború óriási nyereségeket hozott Onassisnak. Ennek köszönhető, hogy 1945-ben a Bethlehem Steel hajógyártól 34 millió dollárért hat új, 28 000 tonnás tankhajót rendelt, majd részt vett néhány amerikai társaság megalapításában, amelynek cégre alatt az Egyesült Államoktól 20 millió dollárért 23 „felesleges” hajót megvett. Ezért, mert Onassis nem volt amerikai állampolgár, és az amerikai hadsereg csak amerikai állampolgárnak adhatta volna el ezeket a hajókat, 1953-ban az Egyesült Államokban család vadjával perbefogták. Az USA legfelsőbb vádhatósága 1954. február 5-én letartóztatta.

(Folytatása következik)

Termésbecslés matematikai egyenlettel

Új fogalommal gazdagította a kertészeti tudományokat dr. Ferdinánd Dezső és dr. Bacskay Zoltán, a Keszthelyi Agrártudományi Főiskola kertészeti, illetve matematikai tanszékének vezetője. Dr. Ferdinánd Dezső bebizonyította, hogy a gyümölcsfák termését nem a termőfelület, hanem az a tér határozza meg, amelyben az ágak és a kisebb gallyak a gyümölcsöt érlelik. A termőtér formája, nagysága a fa életkorával együtt állandóan változik, s szoros összefüggésben van a termés mennyiségével. E megállapítások alapján dolgozta ki dr. Bacskay Zoltán a termőtér nagyságának kiszámítására és a termés hozammal való összefüggéseinek meghatározására alkalmas egyenletét. E mate-

matikai egyenlet segítségével minden nagyüzemi gazdaságban elkészíthetik a pontos termésbecslést. Az egyenlet felállításához olyan műszert szerkesztettek, amelynek segítségével két-három perc alatt lehet elvégezni egy-egy gyümölcsfánál ezt a fontos munkát. Az új, nagy biztonságú becslési módszer lehetőséget ad arra, hogy megszűnjen a gyümölcsstermelés, -értékesítés és -szállítás gyakori tervszerűtlenségei. A matematikai egyenlettel történő termésbecslés máris világsikerű módszernek tekinthető; mind a FAP, mind pedig a KGST illetékes bizottságai állást foglaltak nemzetközi alkalmazása mellett.

(MTI)

Megkezdődtek a Vöröskereszt vezetőségválasztó taggyűlések

Január 4-én Hajdúböszörményben a Textilfeldolgozó Vállalat vöröskeresztes csoportja tartott gyűlést, amelyen a tagok teljes létszámban megjelentek. Elek Margit vezetőségi tag beszámolt az elmúlt négy év vöröskeresztes munkájáról. A tagság a beszámoltat megvitatta. Ezután Szentirmai Sándor, a Vöröskereszt városi titkára ismertette a városi szervezet négyévi tevékenységét. A taggyűlésen felszólalt Jánoszy Mihályné, a Vöröskereszt megyei titkára is. A

tagság megvitatta és elfogadta az 1969. évi munkaprogramot, majd a vezetőség újárválasztására került sor. A taggyűlés keretében megválasztották a megyei küldötteket is.

Befejezésül a Vöröskereszt helyi szervezete a vöröskeresztes munkában kitűnt dolgozókat jutalomban részesítette, köztük a huszonegyszeres kiváló véradót, Kigyós Józsefet — írja tudósítónk, Rác Zsigmond.

Moszkvicsok sikere

A moszkvaiak körében nagy népszerűségnek örvendenek a London—Sidney Nemzetközi Autós Rally szovjet résztvevői, akik most sajtóértekezleten is beszámoltak a világ legnagyobb autógyárainak részvételével megrendezett tizenháromezer kilométeres nehéz versenyről. Ipatyenko, a négy széria Moszkvicsból álló szovjet csapat kapitánya hangsúlyozta: a negyedik helyezést elérő Moszkvicsok sikerrel lettek a „marathóni vizsgát”, megbízhatóságuk, strapabírásuk felveszi a versenyt bármely külföldi kocsiéval. Felhívta a figyelmet arra is, hogy a Moszkvicsok jelentősen nagyobb utat tettek meg, mint más kocsik, ugyanis a verseny rajthelyére, az angol fővárosba „saját lábukon” érkeztek. A 75 lóerős Moszkvicsok megállták helyüket a két és félszer erősebb Fordokkal, Citroenekkel és Mercedesekkel szemben is.

Moszkvics gépkocsikat a Szovjetunió jelenleg ötvenegy országba exportál. A moszkvai üzemet most rekonstruálják, és hamarosan évi kétszáz ezer, majd még több gépkocsi hagyja el a gyárat. Az Izszevszki volt motorkerékpárgyár is már 408-as Moszkvicsokat gyárt. A Volga menti Kinyeszmában időközben épül egy harmadik Moszkvics-üzem is. A Togliattiban készülő „Fiat Fiatovicsok”, a több városban gyártott

Moszkvicsok, valamint a Zaporozscek jelentősen közelebb hozták a Szovjetunió „autóra ültetését”.

(MTI)

KIEMELT BÉREZÉS,
44 ÓRAS MUNKAIÓRI
HÁZGYÁRI ÉPÜLETEK
SZERELÉSÉHEZ,
BUDAPESTI
HÁZGYÁRAKBA
ALKALMAZUNK

kőműves, ács, vasbetonszerelő, asztalos és lakatos szakmunkásokat, gépkocsivezetőket, kútbiztosítódokat, férfit és női segédmunkásokat. Állandó jelleggel szakmunkásképző tanfolyamokat indítunk. Vidékieknek szállás van. Minden szombat szabad. Jelentkezés személyesen a

43. SZ. ÁLLAMI
ÉPÍTŐIPARI
VÁLLALATNÁL

Budapest, XI.,
Dombóvári út 17—19.
(4-es, 41-es, 43-as, 47-es
villamossal)

Vállalatok, tsz-ek figyelem!

LEMEZVÁGÁST ÉS HAJLÍTÁST 16 mm vastagságig, 3000 mm hosszban, LEMEZHENGERLÉST 25 mm vastagságig, 3000 mm hosszban folyamatosan vállalunk. Megrendeléseket a MEZÖGAZDASÁGI GÉPJAVÍTÓ VÁLLALAT ÉRTÉKESÍTÉSI CSOPORTJA Debrecen, Szoboszlói út 50. sz. címre kérjük.

Telefon: 55-40

Vállalatok, figyelem!

A Mezőgazdasági Gépjavitó Vállalat hőkezelő üzeme 1969. évre nagy mennyiségű

KÖTŐLEM NEMESÍTÉSÉT

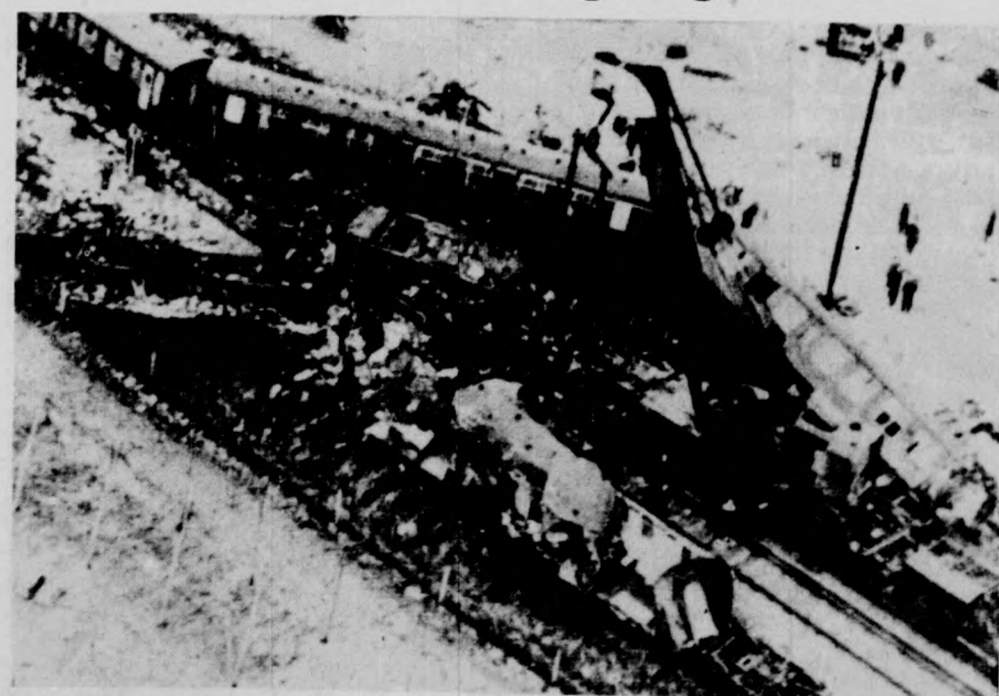
vállalja, rövid határidőre. Ezenkívül vállal:

BETÉTEZÉST,
LÁGYÍTÁST,
NORMALIZÁLÁST,
ÖREGBÍTÉST, valamint
SZERSZÁMÉZÉST.

Ár: megegyezés szerint.

Érdeklődni lehet a vállalat termelési osztályán.
Címünk: Veszprém, Viola u. 12.
Telefon: 121-72.

Vonatszerencsétlenség Angliában

A London és Ramsgate között közlekedő személyvonat a Kent grófságbeli Marden mellett belerohant egy másik szerelvénybe. Négy ember meghalt. (Telefóto — AP—MTI—KS)

Gyógyulóban van a
Barnard professzor által
megoperált ír kislány

Aileen Brassil hétéves ír kislány, akinek szívet Barnard professzor majdnem teljesen átalakította, hét-főn elhagyta a fokvárosi vöröskereszt gyermekkórházát. Aileen és édesanyja november 19-én érkezett Fokvárosba, miután az orvosok azt mondták, hogy nem tudnak segíteni a beteg gyermekén. Kétheti megfigyelés és vizsgálat után Barnard végrehajtotta a műtétet, amelyet élete legnehezebb operációjának minősített. Plasztikanyag és bőr felhasználásával képezett ki Aileen szívében egy hiányzó szív-kamrát, és egy billentyűt két billentyűvé alakított át.

A kislány a lábadozás idejét Fokvárosban tölti, mielőtt hazatér Írországra. (MTI)

Jó néha messze menni...

A szobából, ahol ültünk, a Kosuth tér bokraira, fáira láttunk. S az utakon a sűrű porban dübörgő motoros járművekre, biciklis emberekre.

— Jó néha messze menni. Kicsit kiszakadni az itthoni gondokból... Sok mindent másképpen lát egy nagy utazás után az ember. Higadtábban itél.

— Önbizalma is nő.

— Igen, mert van módja összehasonlítani... Önmagunkat, dolgunkat mérni csak a másokéval összevetve lehet. Még egy pesti út is jó néha.

A balmazújvárosi tanács vb-elnöke, Soós József nem Pesten volt. Sokkal messzebb. A Szovjetunióban tett egy nagy utazást.

— Mennyi időt töltött a szocializmus világrésznyi földjén?

— Két hetet.

— Ennyi idő még csak széttekintésre sem elegendő.

— Valóban nem, de nekem ez is sokat jelentett. Két napig voltam Ukrajna másfél milliós fővárosában, Kijevben. Jártam az állami egyetemen, ahol húszezer diák — közöttük magyarok is — tanul. Az Operaházban megnéztem a Traviatát.

— Gondolom itthon ritkán jut el az operába.

— Én és az opera!

Nevet. Szép, ősz fej. Kerek kun ábrázata a derűbe egy kis önrónia is keveredik.

— Prózaí színházba viszont rendszeresen járok. — Kiint az ablakon, a művelődési ház felé. Volt még Kijevben a Lenin Múzeumban és egy tárlaton is. Siskin tájképeit említi, és Rubljov mitológiát és vallásköltészetet sugalmazó látomásait. Minden irányban tárt, befogadásra kész szellem. Pedig már nem fiatal,

Beszélgetés egy tanácselnökkel

S egy tizenháromezer lelkes, nagy község ezernyi apró gondja húzza le képzeletét a hideg, nehezen művelhető Hortobágy melléki tájékon. Úgy beszél a képekről, mint mit mondjak: ahogyan egy művelt magyar állampolgár, s a tisztességére és közönségére sokat adó szocialista funkcionárius.

— Szobrok?

— Kijevben rengeteg a szobor. Megfogott negem a Sorsozs-émlék-mű. A Nagy Október egyik tábornoka volt, ő verte ki Kijevből a fehéreket. Az egyetem előtt szinte jelkép a Sevcsenko-szobor. Ő Ukrajna Petőfije, Aranyja, Adyja. Itt halt meg Vatuyn tábornok, valamikor 43-ban, a második világháborúban. Róla sem feledkeztek meg a kijeviek.

— De mit adott a város, mint gazdasági komplexum a tanácselnöknek?

— Megnéztük az Ukrán Népgazdasági Kiállítást. A tágas, hatszáz-háromezer négyzetkilométer területű köztársaság egyike a Szovjetunió legfejlettebb tájainak. A kiállításon ezt a korszerű ipari, mezőgazdasági, kulturális szintet tükrözték a pavilonok. Precíziós szerszámgépektől repülőgépig mindent világszínvonalon állítanak elő az ukrán üzemekben. De a mezőgazdaság is sokat fejlődött és fejlődik évről évre. Van olyan kolhoz, ahol egyholdnyi területen már 380 mázsa cukorrépát termelnek. Érdekes volt, amit a község- és városfejlesztés vonatkozásában láttam, tanultam. Minden az emberért történik a Szovjetunióban. Jártunk még — harmincan voltunk — Krimben is.

— Merre, hol?

— Voltunk Szimferopolban. Itt egy napot töltöttünk. Egy kiterjedt szőlő-gyümölcsös üdülővidék központja ez a 260 ezer lelkes város. Különben a mi Kecskemétünk testvérvárosa. Egy napunk volt Bahcsiszera-j megtekintésére. Megkapó, mennyi hagyomány emlékeztetett az egykori félnomád feudális tatárvilágra.

Feláll a székről, járkálni kezd a szobában. Telefon csörren, felemeli, valami utasítást ad.

— A messzeségben tapasztalni, hogy milyen nagy az ember ebben a határtalan világban.

Sorolja a Fekete-tenger mentének számomra ismeretlen üdülővárosait. Megfordult Alustában, Jaltában, Alupkán járt a Voroncov hercegek kétszáz szobás egykori kastélyában, ahol Churchill lakott a jaltai konferencia idején. Artyek mellett egy botanikus kertben ezer tudós és szakember dolgozik.

— Zsúfolt volt a program. Egyik élmény jött a másik után. Gondolom eszébe se jutott Újváros.

— Abban a krimi botanikus kertben van egy borostyánfa, aminek a levelére tintával is jól olvashatóan lehet írni. Mi is irtunk borostyánlevelekre. S miközben fogalmazgattuk gondolatainkat, már a honvégyal küszködünk. Minél szebbet, minél többet lát az ember, annál jobban becsüli a magát, a kicsit, a szerényet.

— A hazára gondol?

— Igen, és benne Újvárosra.

— Kis hallgatás után hozzámóndja

— Nekem itt jó embernek lenni.

Nádasdi Péter

MI ÉS ŐK

Péntek esti bemutató a televízióban

A televízió legutóbbi, péntek esti bemutatója alkalmával Bihari Klára három egyfelvonásos került képernyőre Nemere László rendezésében. Maga az összefoglaló cím — Mi és Ők — nem sokat fejez ki az egyfelvonások által felvetett problémából, de az író szándékai szerint azt kívánja érzékeltetni, hogy a megidézett kérdésekben valamennyien érdekeltek vagyunk. A péntek esti bemutatóknak általában nagy érdeme a társadalmi méretű, az egész társadalom érdeklődésére számot tartó kérdések felvetése, melyeknek megoldása mindennapjaink gondja. A megoldásra természetesen a televízió nem adhat receptet, különösen nem művészi igényű műsoraival, mégis megnyugtató érzés a képernyőn viszontlátni hétköznapijainkat, különösen, ha az író a kérdések mélyrétegeit érinti. Bihari Klára egyfelvonásosai ebből a szempontból nem elégtettek ki a néző igényeit mindhárom esetben.

Az első jelenet a „Két asszony” címet viseli, anya és lánya hasonló jellegű problémáját feszegeti: az asszony elmagányosodását a házasságon belül. Az anya, akinek már a lánya is asszony, legalább húsz éve elhet házasságban a férjével. Évtizedek megalkuvásait hordozva, ha nem egészen nyíltan, de lázad a férje ellen, mert úgy érzi, hogy férje iránta érzett közönye miatt teljesen magára marad. Lázasából most sem hiányzik a sok év alatt kialakult ravaszkodás. Egészen más jellegű a lánya lázadása, aki egy évi házasság után ugyancsak a magány ellen küzdve elhagyja férjét, és hazamegy szüleihez. Ő sokkal őszintébben és egyértelműbben lázad. Megteheti, mert nemcsak gondolkodása önállóbb, de egzisztenciáját is biztosítottnak érzi, hiszen csaknem annyit keres, mint a férje. A két asszony egymásra talál a lázadásban. A jelenet végső megoldást nem ad, megelégszik a probléma felvetésével, de a szereplők közül Berek Kati és Agárdi Gábor hiteles figurái így is élményt jelentenek.

„A tékozló lány” című egyfelvonásos

konfliktusa sokkal kiéleztebb, inkább húsbá vágó. Egy özvegyen maradt asszonyt elhagyja 17-18 éves lánya, majd másfél éves csavargás után visszatér hozzá, amikor neszt vesz, hogy az asszony férjhez akar menni. Ahogy az ember nézi Bulla Elma nagyszerű alakítását, hajlamos feltételezni, hogy a hiba nemcsak a lányban lehetett. Az asszony minden önfelelőzése, ragaszkodása, szeretete ellenére nem találja meg a lányához vezető utat, nem értette meg, hogy a fiatalok ma más feltételek között élnek, más vágyak és célok mozgatják őket, mint annak idején az anyát. Nem jelenti ez természetesen a fiatalok azon rétegének felmentését, akik nem tudnak a lehetőségekkel megfelelőképpen élni. Ők legalább annyira anakronisztikus figurák, mint azok, akik nem értik meg őket. Az egyfelvonásos két, minden részletében kidolgozott, mély emberségről tanúskodó, felémelő pillanatokban bővelkedő alakításra adott alkalmat elsősorban Bulla Elmának, és a magánytól menekülő kéréjének, Pethes Ferencnek.

„A csókkirály” című egyfelvonásos könnyedebb hangvételre ellenére nem kevésbé érdeklent problémát fogalmazott meg, mint az előző kettő, de sokkal felületesebben, alapötletében és megoldásában is közhelyesen. A gyerek — különösen a kamazs lány — megközelítése egyéniségének tiszteletben tartása mellett valóban minden szülő legnagyobb problémái közé tartozik, éppen ezért nem lehet banális, operett ízű figurák szája adni. Még akkor sem, ha ebben az esetben kiderül, hogy a szülők aggodalma nem volt egészen indokolt. Bár azt sem lehetne állítani, hogy teljesen indokolatlan. És az sem rokonszenves, ha a fiatalok „veszélytelen szabadságait” bagatellizáljuk, mert egészen más a fiatalok vidám szuverenitása, mint felelőtlen hányvivetisége. Ami azért legalább néha némi korrekcióra szorul. Nemcsak a Mi, hanem az Ők érdekében is.

M. V.

BALOGH LÁSZLÓ • TÉLLEN

KÖNYVJELZŐ

Emberség és irodalomszeretet

SZALATNAI REZSŐ: MAGYAR ÍRÓK NYOMÁBAN • MÓRA KÖNYVKIADÓ

A könyvet „tizenhárom éven felülieknek” ajánlja a kiadó, a könyv fülszövege. S valóban, az olvasó ámuldozó kisdíáknak érzi kicsit magát, nosztalgiait érez. Mert van-e annál szebb élmény, mint amikor az ember még friss, minden érdekessé, szépre szomjas elmével könyvet olvas meleg szobában vagy egy hús árnyékot adó fa alatt? Nem véletlenül idézzük ezt a képet. Szalatnai az irodalom szépségével, az olvasás jó ízeivel ajándékozza meg az olvasót. Azt adja, amit ígér. Irodalmunk nagyjainak a nyomát kutatja, azonban nem elégszik meg csupán a földrajzi, topográfiai helymegjelöléssel. A maga választotta kereteken belül — néhány oldalon — kijelöli választott írója irodalomtörténeti helyét is. Nem tudományos alaposággal persze —

hisz nem is ez volt a célja — és nem is tudálekosan. Valóban a kalauz, az idős, a többet látott, okos barát szerepét vállalja; a nemes értelemben vett pedagógusát, aki igyekszik megosztani tudását mindannyiunk okulására, gazdagítására. Az olvasó csak ámul (és irigykedik is kicsit), hogy vezetője (a könyv szerzője) mennyi helyen járt, hány embert ismert, milyen sok érdekes és szép élményt raktározott el magában. Csevegő, magyarázó miniatűrjeiben elfelejtett (és nem egyszer elhanyagolt) régi házak, kastélyok köveit, hangulatát idézi, épületeket, ahol irodalmunk nagyjai születtek, dolgoztak, meghaltak vagy éppen csak megfordultak valamikor. Történetei olykor meglehetősen megkapóak. A vitkóci ház, ahol Reviczky Gyula

született, a kis szlovák cseléd lány (a költő édesanyja) alakja, a spielbergi vár dohos, föld alatt cellája, ahol Kazinczy raboskodott, a jeltelen sír, amit Radnótiával ásattak hóhérai, Kosztolányi házának helye, az esztergomi panoráma Babits kertjéből letekintve, az utcák, kávéházak, ahol József Attilával vitatkoztak, verset olvastak — és még folytathatnánk a sort, hiszen Szalatnai a magyar irodalom csaknem minden alakjáról tud és mond valami érdekeset, jellemzőt, összeveszthetetlenül egységes —, mind egy-egy kulcs irodalmunk megértéséhez, s megismerettségéhez. A hangsúlyt inkább erre helyezzünk: a megszeretetésre. Ez a könyv kitűnő segédkönyv a pedagógusoknak is, élvezetes olvasmány minden irodalomszeretőnek.

Hörpácsi Sándor

IRTA BODROGI SÁNDOR **KEM TÖRTÉNET**

RANDEVU a KOPASZ OROSZLÁNBAN

47.

A fürdőszobába menjenek először, bizonyára ez is tartozik a lakáshoz. Ott a vattát vagy a zsebkendőt készítsék elő, és németül hívják be a professzort! Bizonyára annyira meglepődik, hogy habozás nélkül belép a helyiségbe. Ekkor Gömörly szorítsa az arcára a vattadarabot, Schirmbaum pedig — ha Hilde ott tartózkodik — egyszerűen üsse le!

— Sejthetik — folytatta Jana —, hogy a harmadik munkásruhára nem nekem lesz szükségem. Ezt feladja Wocheckra, kétoldalt belekarolnak, és így hozzák le az emeletről. Gömörly doktor kocsija ott áll majd valahol az épület körül, ahol hagyták. Én a Mercedeszel a kijárást fogom biztosítani, s amikor jönnek, akkor az országot úgy lezárom, hogy ha valamilyen jármű üldöznék magukat, néhány percig ne tudjon elhaladni. Gömörly doktor gondoskodik arról, hogy a professzor zavartalanul aludjon.

— A hetvenes kilométerkőnél érem utol magukat, és ott Wochecket a Mercit csomagatartójába tesszük. Továbbá megdöngölünk, és valamelyik erdőben holnap estig meghúzódnunk. A holnaputánra virradó hajnalban meg-

érkezik a szállítási vállalatunk teherautója, amely majd felvesz bennünket — illetve felveszi Schirmbaumot, őnt, doktor úr és Wochecket. Másnap reggel pedig Bécsben találkoznak.

A munkásruhákat könnyűszerrel megvásárolta Gömörly, és most már Schirmbaum is az orvos kocsijában foglal helyet. Mindketten az overallba bújtak. Így érkeztek le Berendre.

Pontosan a tervükhöz tartották magukat, már este volt, a két épület ablakszelei ragyogtak az éjszakában. A Volkswagen otthagyták a családok épülete mellett. Gömörly doktor egy éteres készítményt még otthon borosüvegbe töltött, a flaskó kiállt kabátja zsebéből. Fejüket leszegve mentek be az épületbe.

A portás éppen sakkozott valakivel, ügyet se vetett rájuk.

Zavartalanul feljutottak a második emeletre. A folyosó végén sebtében emelt válaszfal és egy kétszárnyú ajtó fehérett. Rajta tábla: „Magánlakás”. Becsengettek.

Hilde nyitott ajtót. — Néhány székelt kell kicserélnünk — mondta Gömörly —, és belépett az előtérbe. Hilde kíváncsian nézte a két férfit, azután befelé, a lakás belsejébe mutatott.

Gömörly ment elől, Schirmbaum követte. Gömörly jelbeszéddel Hilde tudtára adta, hogy a fürdőszobát keresik. Hilde még beljebb kalauzolta őket. Gömörly észrevette, hogy az ablak előtt álló íróasztalnál könyvébe mélyedve Wocheck ül.

Hilde lemaradt, valami dolga akadt a külső helyiségben.

Gömörly és Schirmbaum a fürdőszobába léptek. Az

orvos gézköteget rántott elő, és ráloccsintott a borosüveg tartalmából egy jó adagot.

— Professzor Wocheck. Kommen Sie mal!

— Jawohl! Bald!

És már jött is. Schirmbaum kilépett a helyiségből, és amikor Wocheck mellé ért, taszított rajta. Gömörly elkapta a férfi vállát, és arcára szorította az éteres kötőanyagot. Schirmbaum kiugrott a fürdőszobából, de Hildét sehoh sem találta.

— Menjünk! — sísteregte Gömörly.

Egy pillanat alatt két munkaruhába bújtatták a magával tehetetlen Wocheckot.

Zavartalanul jutottak ki az épületből: a portás még mindig sakkozott.

Beugrottak a gépkocsiba, Gömörly ráadta a gyújtást. Zavartalanul elérték az országutat. A Mercedes akkor felkapott a betonra, és elállta a forgalmat. A Volkswagen teljes gázzal robogott.

Jana a Mercedesben ült, és az utat kémlelte. Amikor Gömörlyék gépkocsijának hunyori piros lámpái eltűntek a messziségben, ő is begyújtotta motort, gázt adott, és fűtőrészeve nekivágott az éjszakának.

A kocsit vezetést Schirmbaum vette át, mert a professzor éledezni kezdett, és Gömörly az értékes teher eléműtését a világról sem bírta volna másra. Egyszerre feloldódott bennük minden addigi feszültség, hallatlanul vidámnak érezték magukat.

— Látja — mondta az orvos Janára terelve a szót —, ez az új generáció. Ahogy ezek élni tudnak, amilyen hozzáértő módon eligazodnak a legbonyolultabb összefüggésekben is, az valószínűleg csoda.

(Folytatjuk)

APRÓHIRDETÉSEK

HÁZ

Martinkán 3720 négyzetméter szőlő, gyümölcsös részben vagy egészben eladó. Erdőkölvi: Kishegyesi út 145.

Kis családi ház 200 négyzetméter, ráépíthető telekkel eladó. Gilyányi u. 11.

Két igényes családnak is alkalmas azonnal beköltözhető, lakótermes ház eladó. Gohér u. 20.

Belvárosban lévő, minden igényt kielégítő kétszoba-éjszakai szobás házamat elcserélem két vagy másfél szobás szövetkezeti vagy főbérleti lakásra. Választ „Meg-egyezőnk” jellegre a kiadóba.

Eladó szoba-konyhás ház 110 négyzetméter telekkel. Kisdobos utca 1. Konzervgyár mellett. Kissék.

Szoba-konyha, spájzos házrész telekkel beköltözhető eladó. K. Tóth u. 14. Szoboszló utóból nyílik.

Eladó kétszoba-éjszakai szobás ház. Fülöp u. 69.

LAKÁS

Derecskén kétszoba-éjszakai lakószobát elcserélem debreceni lakásra. Erdőkölvi: Kovács József-né, Debrecen, Háman Kató út 5/B., IV. em. 18. ajtó.

Szövetkezeti vagy szabad rendelkezésű lakást átveszek, két vagy két és fél szobát. Erdőkölvi: Csapó utca 40.

Szövetkezeti másfél vagy kétszobás lakást, egy évesnél nem régebbi, készpénzért azonnal átveszek. Ajánlatokat „Tavaszi” jellegre a kiadóba kérem.

Nagyterületű kétszoba-éjszakai lakószobát, gázfűtéses lakásunk elcserélnék egy szoba-éjszakai lakásra, konyhás lakásra, esetleg garzónra. Tanácskörtársaság útja 54/A., IV. emelet 14. ajtó.

Vörös Hadsereg útján lévő háromszoba-éjszakai lakószobát elcserélném kétszer egy vagy másfél szobás bérleti lakással. Leveleket „Előnyös cseré” jellegre a kiadóba kérem.

Kétszoba-éjszakai szobás földszinti szövetkezeti lakást elcserélném Dobozó lakótelepről központban lévő háromszobásra, tértérrel. Leveleket „Belvárosban” jellegre a kiadóba kérem.

ALBÉRLET

Dolgozó nőt vagy férfit albérletre fűtött szobába felvelek. Vörös Hadsereg útja 59. Piskorán.

Albérletnek fűtött szobát felvelek. Petőfi tér 1. szám, emelet 2.

Külön bejárattal, kis bútorozott szoba kiadó. Százados u. 13. DEAC-nál.

Kiadó külön bejárattal bútorozott szoba házaspárnak 15-re. Bajdos u. 35.

Központi fűtéses bútorozott szoba két lakószobával. Komlóssy út 14., bal cse-nyő.

Külön bejárattal szoba férfi lakószobával. Teveli u. 13. 6. ajtó.

Külön bejárattal szoba külön konyha használattal bútorral vagy anélkül 15-re kiadó, főleg olyan házaspárnak, aki 5 éves kislányomat óvodába reggel elviszi. Vécsei utca 63.

Külön bejárattal üres szoba fiatal lakószobának kiadó. Akadémia utca 86.

Két diáklítt albérlet felvelek. Széchenyi u. 10.

Külön bejárattal szoba albérlet felvelek. K. Tóth u. 9.

Fiatal gyógyszerész mellé gázfűtéses szoba lakószobával felvelek. Hadházi u. 52/A.

Egy férfit albérletre fűtött szobába felvelek. Busi u. 8.

Külön álló bútorozott szobába férfi lakószobával felvelek. Varga u. 29.

Fiatal házaspárnak bútorozott szoba kiadó. Géresi u. 7. Nagyerdő, Kardos utcából.

Gázfűtéses szoba fűdésos használat- tal 1-2 főnek kiadó. Háman Kató u. 28., III. em. 3.

Bútorozott szoba konyha használat- tal házaspárnak kiadó. Diófa u. 2.

BÜTOR

Eladó olcsón szép hármastülkő, jó állapotban lévő Kalor kályha, ágymatrac- cal, ruhásszekrény. Csapó u. 96.

Fényezett hálószoba- bútor kifüggesztve al- lapokban olcsón eladó. Erdőkölvi egész nap. Hétvégén u. 17.

Két új forgóáras bútor, fekete, sűrűn eladó. Szappanos utca 3.

Tekintse meg Debrecen, Hatvan utca 61. sz. alatti bútorboltunkat, ahol korszerű felújított bútorokat, szobaberen- dezési tárgyakat OTP- hitelre is vásárolhat. Eladó bútorait magas áron felvásároljuk és díjtalanul elszállít- juk. Tájékoztató, címbeljelítés 41-61-es telefonon.

Egy kifüggesztve sze- lon eladó. Darabos utca 42.

Több éves gyakorlat- tal vállalnék 10-15 kh földet dinnye vagy vegyes kertészet is lehet. Palánta neveléshez üvegházban, deszkám- van. Leveleket a Jász- beryényi Hirdetőbe ké- rem.

Női fekvőbeteg gon- dozására, házimunkák végeztetésére fénypára be- járású keres Szemeré- dy, Virág u. 17.

Budapesthez közel lakó magyar-írítá- lem szakos középiskolai tanár, aki kétszoba- éjszakai lakószobával rendelkezik, állást és lakást keresné Debrecen középiskolai tanárral. Ajánlatokat „Nagyipari centrum” jellegre a Napló Ki- adóhivatalba.

Mindenes bentlakó háztartási alkalmazot- tait felvelek. Csónka utca 4.

EGYÉB

Menyasszonyi ruha új, nyloncsipkéből, bunda köcsöznés, ibo- lya u. 10.

Eladó igényesnek fűdőkád és gáztűz- hűtő. Honvéd u. 11.

Sajáttermésű fehér bor kapható, literen- ként 10 forint. Hon- védtemető u. 4.

Női két irhabunda, mastrabunda, 48-as méretű fekete női té- likabát vékony alakra eladó. Landler Jenő utca 28.

Személygépkocsi utánfutót keresek meg- vételre. Duka Gyula, Hadházi út 15.

Eladó családi lakó- ház. Győrffy István u. 67. szám.

Kiseb és nagyobb súlyú kövér sértés el- adó. Dévai u. 35.

Eladó 150 kg-os hú- sösszerelés. Láhner u. 34. Szabadság telep.

2 db 160 kg-os hízó eladó. Szepesi u. 30.

90 kg-os fiatal hízót sértés eladó. Tutaj u. 10. szám.

160 kg-os hízót sértés eladó. István út 72. szám.

Eladó prima, 170 kg-os fehérsértés. Do- bérdo u. 6.

150 kg-os hússértés eladó. Tömös u. 14. Díszliget út felé.

Eladó két db tarka 160-170 kg-os hízó. Bellegő 88. Acádai út. Pulinka Imre.

170 kg-os hízót sértés eladó. Határ u. 15.

Eladó kövér sértés 130-160 kg. Horváth Árpád u. 25. Buda- l Eszaiás utcából.

100-200 kg-ig hízott mangalica sértés eladó. Nyulás, Hangyás u. 1.

180 kg-os hízó eladó. Verseny u. 10. Nyulás.

ALLAT

Két db kövér sértés 110-170 kg-osak el- adók. Szabari János Józsa, Cserepes u. 42.

150 kg-os kereszt- zett kövér sértés eladó. Egyetkert u. 42/B.

Két darab hízó el- adó élve vagy kihalás- tva. Bihar u. 12. Gom- bosék.

100-150 kg-os hízó eladó. Nagycsere 28. Kecskésné.

ŐRÁK

Eladó 9 db stráfkó- roskert. Megtekinthető Epre- skert u. 9. Telefon: 15-37.

Bor kezelesek vál- lalok, pinceszter. Rá- kóczi u. 13.

OTP-hitelre már 1000 forinttól is vá- sárolhat üzletünkben rádiót, magnót, le- mezejátszót, motorke- rékpat. Más műszaki cik- keket is beszerezhet a Csapó u. 25. sz. alatti boltunkban. Ugyanott igen magas áron nap- onta vásárolunk mindenféle műszaki cikket, rádiót (tele- pes rádió kivételével), magnót, lemezejátszót, háztartási gépeket, televíziót. Tájékoztató- s az 56-45-ös tele- fonon.

Eladó almospalma, takarmányszalma és lucerna. Megtekinthető Debrecen, Kiss Ernő u. 36. Hajdú- Bihar Megyei Szikviz és Szeszipari Vállalat.

Megvételre fejlan- lunk 1 db UTOS 45-ös traktort felújít- tott motornal és 1 db ZETOR 3011-es trak- tort jó állapotban. Rá- kóczi Mg. Tsz Tisza- csege, Óvoda u. 32. Telefon: 18.

Eladó sütőök, szil- valékvar, szőlőperme- tető, mosógép, ág- scodrony, Berta motor- kerékpat. Baross u. 7.

Irhabunda női, nagy- méretű, igényesnek el- adó. Bethlen u. 70.

Eladó modern mély gyermekocsi. Széche- nyi u. 89. 3. ajtó.

Eladó alig használt sofőrbusz. Kishegyesi út 159. Szabók.

ESKÜVŐRE, RENDEZVÉNYRE szikvizet öt ládán felüli mennyiségben házhoz szállítunk

MEGRENDÉLÉS DEBRECENBEN: EPRESKERT U. 9. TELEFON: 15-37

Vidéken: a helyi szikvizüzemekben

BÜTOR

Eladó olcsón szép hármastülkő, jó állapotban lévő Kalor kályha, ágymatrac- cal, ruhásszekrény. Csapó u. 96.

Fényezett hálószoba- bútor kifüggesztve al- lapokban olcsón eladó. Erdőkölvi egész nap. Hétvégén u. 17.

Két új forgóáras bútor, fekete, sűrűn eladó. Szappanos utca 3.

Felvétele keresünk férfimunkaerőket

TEXTILFESTŐ

és kikészítői munkakörbe. Magas kereseti lehetőség. Lakáslehetőséget biztosítunk. Jelentkezések levélben. Hazai Pamutszövőgyár, IV., Baross u. 99.

ÓRÁK

javítása jótállással

TIMÁR

órásüzemeltető

Vörös Hadsereg útja 19.

MAV-igazgatósággal szemben

Az export és hazai igények kielégítésére szükséges

dohánytermelő szerződéses területet rövid időn belül teljesen lekötjük

MOST MÉG JELENTKEZHET!

Idejében siessen szerződést kötni! A későn jelentkező igényeket már nem tudjuk kielégíteni!

Nyíregyházi Dohányfermentáló Gyár

Gyermek írósztal, fényezett függönykar- nis eladó. Csapó u. 41., hátul bal sarok.

Eladó szép ruhászék- rény, divány. Budal Nagy Antal u. 12.

Eladó kétajtós elő- szobaszekrény, faragott vitrin, két fotel, Varla írósztal, két kisasztal és egy hűtőszekrény. Vörös Hadsereg útja 57., I. emelet.

Fényezett háló, szép, eladó. Kardos u. 24. Erdőkölvi minden délután.

ALLAT

Két db kövér sértés 110-170 kg-osak el- adók. Szabari János Józsa, Cserepes u. 42.

150 kg-os kereszt- zett kövér sértés eladó. Egyetkert u. 42/B.

Magas áron

vásárolunk típus- és hagyományos bútorokat. Az általa- munk megvásárolt bútorokat

díjtalanul

szállítjuk el. A címbeljelített 41-61 telefonra kérjük adni. Hatvan utca 61. szám. Debreceni Ástalos és Kárpitos Ja- vító Ktsz, Bem tér 2. szám

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy szeretett jó férjem, édesapánk, apósnk, nagyapánk, testvér, sógorunk, násznok és rokonunk,

SOMLYAI ANDOR műszerész

Január 4-én, 68 éves korában, rövid szenvedés után elhunyt. Felejtethetlen halottunkat f. hó 9-én, csütörtök déli- előtt 11 órakor fogjuk a Köztemető I. o. ravatalozójából, a ref. egyház szertartá- sa szerint, örök nyugalomra helyezni.

A gyászoló család
Lakás: Szabadság útja 20.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szer- retett jó édesanyánk, anyósnk, nagy- mamánk, dédanyamamánk, testvérünk, sógorónk és jó rokonunk,

ÖZV. GARAI ELEKNE Kulcsár Róza

83 éves korában, rövid, súlyos szenvedés után elhunyt. Felejtethetlen halottunkat f. hó 10-én, péntek délután fél 2 órakor fogjuk a Köztemető II. A. ravatalozójá- ból, a ref. egyház szertartása szerint, örök nyugalomra helyezni.

A gyászoló család
Lakás: Béke útja 18.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy fe- lejtethetlen jó édesanyánk, anyósnk, nagy- mamánk, dédanyamamánk, sógor- nók és jó rokonunk,

KUN SÁNDORNE Tompa Mária

életének 87. évében, rövid szenvedés után elhunyt. Szeretett halottunkat f. hó 9-én, csütörtök délután fél 3 órakor fogjuk a Köztemető II. A. ravatalozójá- ból, a rom. kat. egyház szertartása szerint, örök nyugalomra helyezni.

A gyászoló család
Lakás: Dembinszky u. 38.
Előző lakás: Endre u. 3.

Figyelem! Magánosok és közületek!

Vattakabátot, vattanadrágot, vattás öltönyt, munkaru- hát, esőkabátot, bőr- és gumitalpú bakancsot, halina és vikszos csizmát, sofőrbundákat

minden mennyiségben felvásárlunk

DEBRECENI MINŐSÉGI

Szolró

(PÁSTI UTCA 2. SZÁM ALATT)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy fe- lejtethetlen jó férjem, édesapánk, fiunk, testvérünk, sógorunk és jó rokonunk,

SZEPESI JÓZSEF, a 6. sz. AKÓV nyugdíjas gépkocsivezetője

43 éves korában, hosszú szenvedés után elhunyt. Szeretett halottunkat f. hó 11-én, szombaton délután 1 órakor fog- juk a Köztemető I. o. ravatalozójából, a ref. egyház szertartása szerint, örök nyugalomra helyezni.

A gyászoló család
Lakás: Építők u. 9.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szer- retett jó férjem, édesapánk, apósnk, nagyapánk, testvérünk, sógorunk és jó rokonunk,

BÍRÓ GÁBOR nyugdíjas

64 éves korában, hosszas betegség után elhunyt. Felejtethetlen halottunkat f. hó 10-én, péntek délután fél 1 órakor fog- juk a Köztemető II. A. ravatalozójából, a ref. egyház szertartása szerint, örök nyugalomra helyezni.

A gyászoló család
Lakás: Bellegő 563.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy fe- lejtethetlen jó férjem, édesapánk, fiunk, testvérünk, sógorunk és jó rokonunk,

KOMLÓSI ISTVAN MAV-nyugdíjas

89 éves korában, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetésé január 10-én, péntek- ten délután fél 3 órakor lesz a Köz- temető II. A. ravatalozójából.

Testvére: Özv. Szatmári Mihályné
Lakás: Kender u. 20.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szer- retett jó férjem, édesapánk, anyósnk, nagy- mamánk, dédanyamamánk, sógor- nók és jó rokonunk,

BÍRÓ GÁBOR nyugdíjas

64 éves korában, hosszas betegség után elhunyt. Felejtethetlen halottunkat f. hó 10-én, péntek délután fél 1 órakor fog- juk a Köztemető II. A. ravatalozójából, a ref. egyház szertartása szerint, örök nyugalomra helyezni.

A gyászoló család
Lakás: Bellegő 563.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy fe- lejtethetlen jó férjem, édesapánk, fiunk, testvérünk, sógorunk és jó rokonunk,

SZEPESI JÓZSEF, a 6. sz. AKÓV nyugdíjas gépkocsivezetője

43 éves korában, hosszú szenvedés után elhunyt. Szeretett halottunkat f. hó 11-én, szombaton délután 1 órakor fog- juk a Köztemető I. o. ravatalozójából, a ref. egyház szertartása szerint, örök nyugalomra helyezni.

A gyászoló család
Lakás: Építők u. 9.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szer- retett jó férjem, édesapánk, apósnk, nagyapánk, testvérünk, sógorunk és jó rokonunk,

BÍRÓ GÁBOR nyugdíjas

64 éves korában, hosszas betegség után elhunyt. Felejtethetlen halottunkat f. hó 10-én, péntek délután fél 1 órakor fog- juk a Köztemető II. A. ravatalozójából, a ref. egyház szertartása szerint, örök nyugalomra helyezni.

A gyászoló család
Lakás: Bellegő 563.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy fe- lejtethetlen jó férjem, édesapánk, fiunk, testvérünk, sógorunk és jó rokonunk,

KOMLÓSI ISTVAN MAV-nyugdíjas

89 éves korában, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetésé január 10-én, péntek- ten délután fél 3 órakor lesz a Köz- temető II. A. ravatalozójából.

Testvére: Özv. Szatmári Mihályné
Lakás: Kender u. 20.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szer- retett jó férjem, édesapánk, anyósnk, nagy- mamánk, dédanyamamánk, sógor- nók és jó rokonunk,

BÍRÓ GÁBOR nyugdíjas

64 éves korában, hosszas betegség után elhunyt. Felejtethetlen halottunkat f. hó 10-én, péntek délután fél 1 órakor fog- juk a Köztemető II. A. ravatalozójából, a ref. egyház szertartása szerint, örök nyugalomra helyezni.

A gyászoló család
Lakás: Bellegő 563.

Nem küldjük el,

A CÍMZETT

MÉGIS MEGKAPJA

Enzton mondunk köszönetet rokonaink- nak, ismerőseinknek, a Járulmányító Vá- lalat vezetőségének és dolgozóinak, akik felejtethetlen jó férjem, édesapánk,

BIHARI BÉLA műszaki főfelügyelő

temetésén megjelentek, sírjára virágot helyeztek, mély fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

A gyászoló család

Enzton mondunk hálás köszönetet kedves rokonainknak, a BIOGAL Gyógy- szergár dolgozóinak, szomszédoknak, ismerősöknek és mindazoknak, akik fe- lejtethetlen drága halottunk,

KOVÁCS SÁNDOR

temetésén megjelentek, ravatalára koszorúkat és virágot helyeztek, méltatlanul fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

A gyászoló család
Lakás: Hadházi út 23.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy szeretett jó férjem, édesapánk, apósnk, nagyapánk, testvér, sógorunk, násznok és rokonunk,

SOMLYAI ANDOR műszerész

Január 4-én, 68 éves korában, rövid szenvedés után elhunyt. Felejtethetlen halottunkat f. hó 9-én, csütörtök déli- előtt 11 órakor fogjuk a Köztemető I. o. ravatalozójából, a ref. egyház szertartá- sa szerint, örök nyugalomra helyezni.

A gyászoló család
Lakás: Szabadság útja 20.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy fe- lejtethetlen jó férjem, édesapánk, fiunk, testvérünk, sógorunk és jó rokonunk,

SZEPESI JÓZSEF, a 6. sz. AKÓV nyugdíjas gépkocsivezetője

43 éves korában, hosszú szenvedés után elhunyt. Szeretett halottunkat f. hó 11-én, szombaton délután 1 órakor fog- juk a Köztemető I. o. ravatalozójából, a ref. egyház szertartása szerint, örök nyugalomra helyezni.

A gyászoló család
Lakás: Építők u. 9.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szer- retett jó férjem, édesapánk, apósnk, nagyapánk, testvérünk, sógorunk és jó rokonunk,

BÍRÓ GÁBOR nyugdíjas

64 éves korában, hosszas betegség után elhunyt. Felejtethetlen halottunkat f. hó 10-én, péntek délután fél 1 órakor fog- juk a Köztemető II. A. ravatalozójából, a ref. egyház szertartása szerint, örök nyugalomra helyezni.

A gyászoló család
Lakás: Bellegő 563.

Az M...
már a...
az NB...
46 szá...
-klien...
tevékn...
Dez...
biak r...
- Sz...
nyes sz...
jesített...
idény v...
vultunk...
meg k...
helye...
az ősz...
készült...
lelően...
szottun...
való be...
jár zók...
osztály...
ságotka...
melyek...
nyerte a...

Jól...
Az M...
már a...
az NB...
46 szá...
-klien...
tevékn...
Dez...
biak r...
- Sz...
nyes sz...
jesített...
idény v...
vultunk...
meg k...
helye...
az ősz...
készült...
lelően...
szottun...
való be...
jár zók...
osztály...
ságotka...
melyek...
nyerte a...

Por...
Kedd...
ligavál...
hangul...
keltett...
Mig a...
mertett...
- Sz...
utcabár...
zést já...
többé...
törtök...
zunk e...
máshel...
Az m...
lesz a...
Dunal...
utazik...
Oláh...
é. nak...
Már...
Lak...
Ismeri...

Kilen...
szám...
A re...
száma...
Makrai...
sei el'e...
rül'seit...
Lajos...
többi...
ták el...
Az ü...
hel'r...
segítség...
és a t...
gyékb...
Hétf...
levő m...
patron...
savval...
tak az...

H.A.J.D...
Bihar...

A nőknél 80, a férfiaknál 30 százalékkal javultak a debreceniek eredményei

ATLÉTIKA

Debrecen férfi atlétikai válogatottja 1968-ban az NB I-ben szerepelt, ahonnan visszacsúszott az NB I. B-be. A női válogatott viszont veretlenül megnyerte az NB I. B-s bajnokság küzdelmeit, és felkerült az NB I-be, az élvonalba.

Amennyiben vizsgáljuk az 1968-ban elért eredményeket, az egyéni számokban, azt látjuk, hogy versenyzőink teljesítményének törvényszerű következménye volt a szereplés sikertelensége vagy sikere. A férfiaknál 22, a nőknél tíz egyéni számban versenyeztek, s ezek során a nőknél — csak a debrecenieket figyelembe véve — nyolcvanszázalékos, a férfiaknál pedig csupán harmincszázalékos volt a javulás az elmúlt évben, az 1967. évi eredményekhez viszonyítva. A nőknél ez az arány még jobb, ha a püspökladányi és a derecskei atlétanők eredményeit is figyelembe vesszük, akik egyébként Debrecen válogatottjában is szerepeltek.

A férfiaknál igen gyenge volt a teljesítmény 200 és 800 méteren, valamint 3000 méteren, de az 5000-en is. A 110 méteres gátfutásban évekre visszamenően jobb volt az eredmény, mint 1968-ban. Nem javult a teljesítmény 10 és 20 km-es gyaloglásban, hármas- és rúdugrásban, súlylökésben pedig egészen gyenge volt az eredmény, akárcsak diszkoszvetésben és gerelyhajításban. Ezekkel szemben — többek közt — 10000 méter, a 400 méteres gátfutásban szép teljesítményt nyújtottak az atléták.

A férfiak 1968-ban elért legjobb eredményei (zárójelben az 1967. évi debreceni eredmények).

100 m: Szilágyi (D. Építők) 10,9 (11). — 200 m: Giczei (D. Építők) 22,6 (22,1). — 400 m: Vojtha (D. Építők) 50 (49,7). — 800 m: Suba (DVSC) 1:53,6 (1:53,1). — 1500 m:

Suba (DVSC) 3:50,3 (3:51,6). — 3000 m: Suba (DVSC) 8:31,6 (8:26,8). — 5000 m: Egeressy (DVSC) 15:41,4 (15:48,4). — 10 000 m: Egeressy (DVSC) 32:07 (33:37). — 110 m gát: Giczei (D. Építők) 16,3 (15,4). — 200 m gát: Giczei (D. Építők) 25,1 (25,8). — 400 m gát: Giczei (D. Építők) 54,6 (55,9). — 3000 m akadály: Aradi Cs. (DEAC) 10:06,4 (9:37,4). — 10 km gyaloglás: Góri I. (DEAC) 47:12,6 (46:44,4). — 20 km gyaloglás: Góri I. (DEAC) 1:35:19,8 (1:34:08,2). — Magasugrás: Burai (D. Építők) 190 (190). — Távolugrás: Tatár (DEAC) 6,97 (6,86). — Rúdugrás: Babics (DASE) 350 (370). — Hármassugrás: Tatár (DEAC) 14,04 (14,18). — Súlylökés: Kozák (DVSC) 14,70 (14,18). — Diszkoszvetés: Bertók (DEAC) 42,62 (45,96). — Gerelyhajítás: Szabó (DVSC) 57,84 (58,20). — Kalapácsvetés: Ember (D. Építők) 51,70 (51,46).

A teljességhez tartozik az is, hogy ugyan 1967-hez viszonyítva hét számban javultak az eredmények, azonban ezek közül négy számban már jobb eredményeket értek el 1966-ban vagy 1965-ben. A 22 egyéni számból nyolcban a D. Építők, hétben a DVSC, hatban a DEAC, egyben pedig a DASE versenyzője érte el a legjobb eredményt az elmúlt versenyezőévben. Amint az eredmények közléséből is kitűnik, 1967-hez viszonyítva hét számban jobb, egyben azonos, 14-ben pedig gyengébb eredmények születtek 1968-ban.

A debreceni női versenyzők 1968-as eredményei (zárójelben az 1967-es teljesítmények).

100 m: Bruzsenyák (DEAC) 12,5 (12,5). — 200 m: Lázár (DVSC) 24,9 (26,3). — 400 m: Lázár (DVSC) 55,4 (63,5). — 800 m: Lázár (DVSC) 2:15 (2:29,2). — 80 m gát: Lázár (DVSC) 11,8 (12,7). — Magasugrás: Bugyi (DEAC) 153 (152). — Távolugrás: Bruzsenyák (DEAC) 518 (523). —

Súlylökés: Skultéty (DASE) 14,35 (11,49). — Diszkoszvetés: Veress (DEAC) 43,44 (40,34). — Gerelyhajítás: Varga (DEAC) 35,80 (33,92).

A női 100 méteren 1965-ben 12,2 volt a legjobb eredmény, 1968-ban a püspökladányi Zsom Bruzsenyákkal egyenlő — 12,5-ös — időt futott. A távolugrásban és a gerelyhajításban Zsom, illetve a derecskei Lovász a debrecenieknél jobb eredményt ért el az elmúlt esztendőben 5,80, illetve 36,19 méteres teljesítménnyel. Kitétek tehát magukért a női atlétáink, mind az egyéni számokban, mind pedig a válogatásban. Csak a debrecenieket figyelembe véve a tíz egyéni versenyszámból ötben a DEAC, négyben a DVSC, egyben pedig a DASE versenyzője érte el 1968-ban a legjobb eredményt. Nyolc számban jobb, egyben azonos, ugyancsak egyben gyengébb volt a teljesítményük, mint az előző évben elért eredmények.

Debrecenben négy sportkörben működik atlétikai szakosztály. A szakosztályokban 198 férfi és 100 női versenyző tevékenykedik. A D. Építőknek 82 férfi és 49 női versenyzőt tartanak nyilván, kik közül összesen 97 főt minősítettek. A DEAC-ban 39 férfi és 36 nő versenyez, a 75 főből 73-at minősítettek. A DVSC szakosztályában 39 férfi és 11 nő versenyzett, közülük 34 fő a minősített versenyző. Végül a DASE-ban 38 férfi és 4 női versenyző atlétizál, kik közül 30 fő lett minősítve.

Négy szakosztályban tehát 298 versenyző képviseli Debrecen atlétikai életét, akik közül 234 fő minősített. A számok, az eredmények azt mutatják, hogy különösen a férfiaknál magasabb mércét tűzzenek maguk elé mind a sportvezetők, mind a sportolók.

F. K.

HÍREK

Az ötvenedik évforduló tiszteletére

Kedden délelőtt ülést tartott a Derecskei Községi Párt-végrehajtó bizottság. Első napirendi pontként megvitatták a községi nőtanács munkájáról szóló jelentést, majd a második napirendi pont a pártbizottság és a pártkiadványok terjesztéséről szóló beszámoló volt. A végrehajtó bizottság határozatot hozott, hogy az ötvenedik évforduló tiszteletére a következő időszakban valamennyi alapszervezetben fokozott

gondot kell fordítani a pártbizottság, elsősorban a Hajdú-bihari Napló terjesztésére a községben. A Naplónak jelenleg 738 előfizetője van, s a községi párt-végrehajtó bizottság azt tervezi, hogy közel kétszázalékkal növelik az előfizetők számát a téli hónapokban. A közeljövőben az alapszervezeti titkárok részére értekezletet tartanak, amelyen részt vesznek majd a sajtófelelősök és a postán dolgozó kommunisták is.

Szövetkezeti együttesek vetélkedője

Vasárnap a Rábaköz központjában, Kapuvártól rendezték meg az országos döntőbe jutott három megye: Pest, Somogy és Győr-Sopron általános fogyasztási és értékesítő szövetkezeti együttesének, népművészeinek vetélkedőjét. A zsűri elnöke Ádám Jenő professzor volt, és olyan neves szakemberek foglaltak helyet benne, mint például Rábai Miklós Kossuth-díjas koreográfus. A zsűfőlség megtelt terem közönsége vastapalca közöttülte a buzsáki népi táncgyűjtést, a kapuvári népi táncszereplést, Budai Ilona népdalénekest, valamint a tápióseői öregasszonykórust.

A zsűri egyelőre nem hozott döntést, mivel január 12-én a döntőbe jutott másik három megye Salgótarjánban megrendezett vetélkedőjét is meghallgatja, s csak ezután itéli majd oda a jutalmakat. (MTI)

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS szerda estig: Változóan felhős idő, a reggeli órákban páráz, egy-két helyes ködös idő, szóróviharok, hószállingózások. Mészkélt, időnként élénk délkélt, déli szél. Az éjszakai lehűlés elsősorban nyugaton erősödik. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet nyugaton mínusz 8—mínusz 13, keleten mínusz 13—mínusz 18, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán mínusz 3—mínusz 8 fok. (MTI)

FÁSSY PÉTER vizsgálót fogász rendelkezés Béké utja 8. szám alatt megkezdte. Rendel: hétfő, szerda, péntek fél 2—2 óráig, szombaton 2—6 óráig.

ARAMSZUNET lesz Debrecenben január 14-én 7.30 órától 14.00 óráig Torockó, Görgény, Partizán, Kunhalom, Dévény utcán, Tegez utcán a 93. számig, Császár Péter utcán a 28. számig, Téglavető utcán, Pósa utcán a 23. számig, Világos, Bokréta, Hargita, Ermelék utcán, Megyerkőz, Baracság, Gyulai, Kocság utcán, Nagy Sándor József dombon.

SZABÓ-VARRÓ tanfolyam indul a KPVDK kultúrotthonban január 8-tól kezdődik számára. A 30 órás tanfolyam díja 100 forint.

NEMET nyelvtanfolyam indul január 10-től kezdőknek és középfeladók részére. A 30 órás tanfolyam díja 80 forint. Jelentkezni lehet hétfő kivételével mindennap 9-től 18 óráig a kultúrotthonban. (Vörös Hadsereg útja 58., I. emelet.)

SZÍNHÁZ

Ma 7-kor Krisztina és a mama, bérletlenül. Csütörtökön 7-kor Krisztina és a mama, Rátkai Isz-bérlet. Pénteken 7-kor Krisztina és a mama, bérletlenül.

ELŐADÁSOK
A HUNGÁRIA KAMARASZÍNHÁZBAN:
Pénteken 7-kor Ne szóljatok bele! Szombaton 7-kor Ne szóljatok bele! Vasárnap 3-kor Ne szóljatok bele! 7-kor Ne szóljatok bele! SZELVENYBERLEK BEVÁLTHATÓK!

MOZI

VIG du. 3/4, 3/8, VIG de. 1/8 és 1/2, HUNGÁRIA 1/6 Egri csillagok. Kétrészes, színes magyar film. Dupla helyár. APOLLO de. 1/10, 1/12, 1/2, METEOR 3, 1/8, 1/8. APOLLO du. 3/4, 6, 1/8, HORVÁTH ÁRPAD 7 Milliórdókat érő ember. Francia bűnügyi film. KLINIKA 5 Ne hagyj magad, Pitkin! Angol film-vígjáték.

FIGYELEM! Csütörtökön du. a HUNGÁRIÁBAN iskolamozis műsorán 3 órakor Vadóé, 5 órakor képzőművészek I. és III. osztályosainak irodalmi anyagához kapcsolódó film.

TV

BUDAPEST
17.58 Műsorismertetés. 18.00 Hírek. 18.05 Csak gyerekeknek! 18.35 Irók, könyvek, kritikák. 18.55 Esti mese. 19.05 Nótaszó. 19.30 Radar. Ifjúsági érdekvédelmi műsor. 20.00 Tv-híradó. 20.20 A függöny. Magyarul beszélő nyugatnémet film. 21.30 Remekművek titkai. 21.50 Tv-híradó — második kiadás.

POZSONY
8.25 Iskola-tv. 9.35 Óvodások műsora. 17.45 Gyermek- és ifjúsági adás. 19.00 Tv-híradó. 19.35 Van szabad ideje? Befelezés rész. 20.95 Alberto Moravia. Tv-játék. 22.55 Tv-híradó.

BUKAREST
10.00 Francia nyelvlecké. 10.30 Angol nyelvlecké. 11.00 Az Ipar szakembereinek. 17.05 Német nyelvlecké. 17.30 Ifjúsági klub. 18.40 Premier előtt. 19.40 A kutyás hölgy. Szovjet film. 21.00 Balett-est.

A NYÍREGYHÁZI RÁDIO MŰSORA
18.00-tól 19.00-ig: Hajdú és Szabolcs életéből — Gyulai Gaál: Három kalap — Mire költötték a kulturális alapot? Este a könyvtárban — Tánccena.

Jól szerepeltek az MGM Vasas tekézői

Az MGM Vasas tekecsapata 1968-ban már a második bajnoki idényt játszotta az NB I-ben, eredményesen. A csapat 46 százalékos teljesítményt nyújtva a kilencedik helyen végzett. A szakosztály tevékenységéről, eredményeiről Rigó Dezső, a szakosztály vezetője az alábbiakat nyilatkozta.

— Szakosztályunk számára eredményes esztendő volt 1968. Az NB I-ben teljesítettük célkitűzésünket — a tavaszi idény végén ugyan a hetedik helyen voltunk, az idény befejezésére azonban meg kellett elégednünk a kilencedik hellyel. Nem azért sikerült gyengébben az őszi idény a tavaszinál, mintha nem készültünk volna fel továbbra is megelégedően, hanem azért, mert többször jött szünet idegenben, s fiatalok csapatba való beépítését is végeztük, amely nem jár zökkenők nélkül. Egyébként a szakosztály az NB I-en kívül más bajnokságokban is szerepeltetett csapatokat, melyek közül az MGM Vasas II. megnyerte az összevont megyei bajnokságot,

a harmadik csapatunk pedig Debrecen bajnokságában ugyancsak az első helyen végzett. Hajdú-Bihar egyéni bajnokságát és az öregfiúk bajnokságát is MGM-versenyző nyerte, ifj. Rigó Dezső, illetve Soltészky Emil személyében. A szakosztály tagjai közül Eszedi, ifj. Rigó, Solczi és Soltészky szerepelt leg eredményesebben.

— A tervekről?
— December 20-tól pihentek versenyzőink, január 8-tól, szerdától kezdjük a felkészülést az 1969-es bajnoki idényre. Szeretnénk valamivel jobb helyezést elérni, közben gondot fordítunk az utánpótlás nevelésére, a fiatalok fejlődésére is. Mindehhez nagy segítséget nyújtana — ha lenne — egy korszerű, saját tekecsarnok, amelyben biztosabban tudnánk továbbfejleszteni sportágunkat. Bizom abban, hogy pályagondunk megoldódik, ugyanis 1970-ben csak négyes tekepályával rendelkező csapatok vehetnek majd részt az NB I. küzdelmeiben. (f)

Portya előtt a ligaválogatott

Kedden délelőtt Lakat Károly edző a ligaválogatott tagjaival foglalkozott. Jó hangulatban folyt az edzés, senkit sem kellett több munkára nögatni.

Mig a munka folyt, Lakat Károly ismertette a további műsört.
— Szerdán délelőtt 10 órakor a Fáy utcában kétszer 30 perces edzőmérkőzést játszunk a Vasas ellen. Délután újabb edzés szerepel a műsoron, s csütörtökön délután Párizson keresztül utazunk el Kolumbiába, portyánk első állomáshelyére.
Az még mindig nem dől el, hogy ki lesz a tizenhetedik kiutazó játékos. Ha Dunai II. sérülése rendbe jön, akkor utazik a Dózsa csatára, ha nem, akkor Oláh és Konrád is tagja lesz a csapatnak.
Már megvan a bogotai torna sorsolása. Lakat Károly mind a három ellenfelet ismeri.

— A Millionarios ellen 1967-ben játszott az olimpiai válogatottunk — két alkalommal is. A Santa Fé ellen nem játszott együttesünk, de láttam mérkőzésüket. A piros-fehériben játszó csapat a legnépszerűbb klub Kolumbiában, sokkal technikásabb, mint a Millionarios. A torna negyedik résztvevője a sokszoros lengyel bajnokságot, a Kalocsay Géza által vezetett Górnik Zabrze lesz.

Elmondta még az edző, hogy a további műsor nem végleges. Az már biztos, hogy Argentínában folytatják a portyát, de hogy kik lesznek az ellenfelek, csak később dől el.

Mint érdekességet említjük meg, hogy a most Kolumbiába utazó játékosok közül hárman — Szentmihályi, Bánkúti és Szőke — tagjai voltak az 1967-ben portyázó együttesnek is. (MTI)

Kilencre emelkedett a répcelaki robbanás halálos áldozatainak száma — Gyors ütemben végzik a helyreállítást

A répcelaki robbanás áldozatainak száma kilencre emelkedett: a 19 éves Makrai Ágnes — az orvosok erőfeszítésére életére is — vasárnap behalt sérüléseibe. A másik súlyos sérült, 70 éves Lajos állapota viszont tovább javult. A többi sérült közül hétfőn már meggyógyultak, a többi közül három meggyógyult, a többi közül két fő kórházban van.

Az üzemben gyors ütemben folyik a helyreállítás; a gyár dolgozóinak nagy segítségét nyújtottak a karhatalmisták, és a társállalatoktól, a környező megyékből küldött munkagépek.
Hétfőn megkezdtek a még raklón levő mintegy négy és fél millió szénpatron csemagolását, és öt vagon szénpatronnal töltött palackot is útnak indítottak az ország különböző területeire,

ezenkívül megkezdtek e termék szállítást gépkocsikkal is. Azokba az üzemekbe, amelyeknek munkájához feltétlenül szükséges a szárazjég — a miháyp üzemből szállítanak.

A tervek szerint az üzem helyreállítása két lépcsőben történik. Az első lépcsőben megindítják a termelést, majd a rekonstrukcióra, fejlesztésre kerül sor a biztonsági követelmények legmesszebbre való figyelembevételével. Az üzem vezetőinek véleménye szerint két hét múlva naponta 30—40 tonna szénvast tudnak szolgáltatni.

A robbanás okának felderítésére és felhősség megállapítására a vizsgálatot széles körben folytatják. (MTI)

Sport hírek

JUBILEUMI ÉVVÉ nyilvánították az 1969-es esztendőt a magyar, román és délszláv nemzetiség lakta Battonyán. Az ország elsőnek felszabadult falujában gazdag programmal köszöntik szeptember 23-át, a felszabadulás 25. évfordulóját.

MEGÉRKEZTEK AZ NDK-BÓL Komáromba az állami gazdaságban épülő motorok gyártó üzem gépei. A Német Demokratikus Köztársaságban jól bevált technológia alapján kísérleti célokra szerelik fel az első ilyen hazai üzemet. Azt akarják kipróbálni, hogy milyen arányban lehet csökkenteni megfelelő tárolással, egyenletes keveréssel és egyenletes kiszeréssel a műtrágyák hatóanyag-vesztését, ami jelenleg átlagosan 15—20 százalék körül van.

Londonban már fogadják az idei angol kupagyőztest. 20:1-re adják a tavalyi bajnok West Bromwich Albiont, a további sorrend: 13:2 Leeds United, 7:1 Liverpool, Everton, 8:1 Arsenal, Manchester United, 11:1 Chelsea, 12:1 Tottenham Hotspur... 100:1 Aston Villa.

A Sheffield Wednesday—Leeds United mérkőzésen botrányt okozó szurkolók közül hatot húsz-negyven fontig terjedő pénzbüntetésre ítétek. Egy 18 éves fiatal ember úgy terden rugott egy rendőrt, hogy az kórház ápolásra szorult. A büntetés: negyven font, azaz 96 dollár.

A január 18-án kezdődő japán nemzetközi asztalitenisz-bajnokságra hét országból hívtak meg versenyzőket, köztük a magyar Rózsás Pétert is.

A groningeri nemzetközi ifjúsági sakkverseny tíz év döntőjének ötödik fordulójában a magyar Ribli Zoltán legyőzte a svájci Schaufelbergert. Az élcsoport állása: Maeder (NSZK) 4 pont, Andersson (svéd) 3,5 pont, Ribli és Webb (angol) 3—3 pont.

A hastingsi nemzetközi sakkverseny élcsoportja a 9. forduló után: Szmszlov (szovjet) 7,5 pont, Gilgorics (jugoszláv) 7 pont, Keene (angol) 6,5 pont.

VIDEOTON-újdonság

A székesfehérvári VIDEOTON Rádió-és Televíziógyár az új esztendőben több új termékkel bővíti gyártmánylistáját. Ezek között szerepel a képen látható „Teenager” típusú kis rádió is, amelyből az első példányt szerelést leste el a fotokamera.

(MTI-fotó — Szilágyi Pál felv.)

SZÁZ ÉVE

A Természet Világa című TIT-folyóirat szerkesztő bizottságának elnöke, dr. Törő Imre akadémikus kedden a Kossuth Klubban elmondta a sajtó munkatársainak: most száz éve annak, hogy első számával megjelent a Természet tudományi Közlöny — a mai népszerű ismeretterjesztő kiadvány jogelődje. Ritka jubileum ez, hiszen a világ ismeretterjesztő irodalmában csak néhány olyan folyóirat akad, amely egy évszázad óta rendszeresen eljut az olvasókhoz. Az ismeretterjesztő társulat immáron több mint ötnegyed századdal ezelőtti megalakulása idején Bugát Pál vetette fel a gondolatát a tudományos igényű folyóiratnak, amely először 1869 első napjaiban jelent meg. Nevét egy évvel ezelőtt Természet Világa címre változtatták. Januárban a Természet Világa jubileumi számmal jelenik meg.

Remizálás az áramdíj csökkentéséért

Figyelemre méltó kezdeményezést valósított meg a derecskei fogyasztási és értékesítő szövetkezet igazgatósága. Azoknak az egységvezetőknek, akik 15—20 százalékkal csökkentik az áramfogyasztást, a megtakarított összeg 10 százalékát prémiumként kifizetik.

Az ilyen és hasonló kezdeményezések alapján a szövetkezet 1968. december 20-ig 52 ezer forint áram-, illetve energiamegtakarítást ért el. Jók az eredmények az anyagfelhasználás területén is. Itt átalányrendszert vezettek be, amely a múlt évben mintegy 25 ezer forint körüli költségmegtakarítást eredményezett.

A szövetkezetnél nagy figyelmet fordítanak a vagyonvédelemre is. Többek között ellenőrző csoportot hoztak létre, amely 1968. december 20-ig 58 célvizsgálatot, 12 leltározást és 6 leltárellenőrzést végzett.

Disznóölési idény Hajdúszovátton

A hagyományos téli sertésvágásokra jól felkészültek a hajdúszovátai szövetkezet egységei. Mind sötét, paprikát, mind egyéb fűszerűt nagy mennyiségben raktároznak. A fűszerárakon kívül — szintén a lakosság igényeinek jobb kielégítésére — 2000 méter vékonybetet is forgalomba hoztak.

Zöldszékből és különböző savanyúságokból sincs hiány Hajdúszovátton. A téli zöldszélgellátás folyamatos kielégítésére a hajdúszovátai általános fogyasztási és értékesítő szövetkezet többek között 72 mázsa vöröshagymát, 16 mázsa sárgarépat, 60 mázsa fejeskáposztát, 60 mázsa burgonyát, 2 mázsa karalábét, 25 mázsa savanyúkáposztát és 14 mázsa gyökérfélét tárolt. Vegyes tartósított savanyúságból is 2500 üveggel hoztak forgalomba. Almából szintén közel 60 mázsát bocsátottak a lakosság rendelkezésére.

Halrezervátum a Mecsek völgyében

A Mecsek egyik legszebb völgyében — a hegyek között fekvő Tekerés és Kovácsszénája falvak határában — alakítják ki Magyarország természetes halrezervátumát. Már épül a víznyelőgát, amely felduzzasztja a völgyet átszelő patak vizét és így módon körülbelül ötvenholdas tó keletkezik. A fenyőerdővel övezett tavat Herman Ottó-ról nevezik el. A közelében állítják majd fel a nagy magyar természet- és emlékművét is. A tóban összegyűjtik mindazokat a halfajtá-

kat, amelyek hazánk álló- és folyóvizeiben megtalálhatók. Ez egyben érdekes kísérlet is lesz: a szakemberek megfigyelhetik, hogyan alkalmazkodnak a különböző halfajták az új környezethez és egymáshoz. A közelben levő 120 holdas Pécsi-tó partján horgászhalu épül. Az idelepipülő horgászok számára tehát valóságos eleven múzeum lesz a halrezervátum. A horgászat — korlátozott mértékben — előreláthatóan 1971-ben kezdődhet meg a tavon. (MTI)

Téli előjegyzés

Decemberrel befejeztük az 1968-as évet és megkezdjük az 1968/69-es telet. A korai télkezdés ingadozó, de egyes időszakokban hideget hozó időjárású napokat hozott. Időjárás csúcsok nem dőltek meg decemberben, bár a hónap derekán jelentkezett egy-két enyhe napon nem tudtuk, hogy vajon a tavasz jött-e el túl korán, vagy az ősz tért-e vissza rövid látogatónak? Sajnos, kiderült rövid időn belül, hogy az utóbbiról van szó.

De nézzük a tárgyilagos számadatokat!

Hőmérséklet. December átlaghőmérséklete —2,1 fok volt, s mivel a sokéves átlag +0,5, így a hónap hőmérsékleti mérlege —2,6 fok hiányt mutat. Egészen véve ez csak mérsékelt hideget jelent, bár az elmúlt 40 év folyamán ilyen vagy ennél hidegebb december, az 1968. évit is beleszámítva, mindössze 6 fordult elő. Ami másként azt jelenti, hogy a tél első hónapja nálunk csak ritkán hoz kemény hideget, az éveknél több, mint 50 százalékában a hónap átlaga fagyponthoz felel meg.

Szeszélyes december

1968. decembere azonban nem volt egységes időjárású. A november végén beállott hideg időszak 17-ig tartott. Ebben az időszakban a hideg csúcspontja 12-én állott be —13,4 fokos minimummal, 17—18 között hirtelen fordulattal szubtrópusi meleg levegő beáramlása következtében erőteljes felmelegedés indult meg. Az enyhülés pontosan 1 hétig, 24-ig tartott. Tetőpontján, 18—19-én a hőmérséklet csúcserőre 10,0, illetve 10,5 fok volt. Ez azonban nem rendkívüli. Nincs ugyanis decembernek olyan napja, amelyen az elmúlt 4 évtized folyamán legalább 1 ízben fordult volna elő 10 fokos vagy ennél is nagyobb felmelegedés. Sőt ugyanezen időtartam alatt 15 fokot elérő vagy azt meghaladó felmelegedés is előfordult nem kevesebb, mint 7 ízben. Ennek legkésőbbi időpontja 1958. december 20-a volt, 15,6 fokos napi csúcserővel. 25-ével vette kezdetét december második hideg periódusa, amely átterjedt 1969 januárjára is. A második hideg periódus 28-án érte el tetőfokát —10,5 fokos minimummal. A hónap első hideg periódusa tehát hidegebb volt, mint a második. Ezt a körülményt még más tények is igazolták.

A hónap hidegebb volta tükröződik az egyes napok jellegbeli megoszlásában is. Ugyanis a 3 novemberi és 12 decemberi jellegű napon kívül a többség — 16 nap — megütötte a januári mértéket. To-

Beszámoló december és 1968 időjárásáról

vábbi 22 nap negatív és csak 9 volt pozitív hőmérséklet, 4 napon, 10—13 között, a hőhiány —7 és —8 fok. 3 napon, 18—19 között, a hőtöbblet 5—6 fok között mozgott. Ha ezen hőközépi enyhülés nélkül a havi átlaghőmérséklet jóval alacsonyabb, —4 és —5 fok között mozoghatna, s akkor az elmúlt december az évszázad leghidegebb decemberei közé tartozhatna. Szerencsére nem így történt!

51 napfényes óra

Csapadék. December enyhe időszakában csapadékos, hideg periódusaiban száraz jellegű volt. Ennek megfelelően a csapadék 17 és 27 között hullott le. Összmennyisége 10 csapadékos napon 33 mm, ami a sokéves átlagnál csak 2 mm-rel kevesebb, illetve annak 95 százaléka. A legtöbb csapadék 17-én, 11,2 és 19-én, 10,2 mm volt. Hó, havas eső 17-én és 21—27 között esett, de ebből csak igen vékony, néhány cm-es állandó hótakaró alakult ki, s ez az őszi vetések fagyvédelme szempontjából nem kielégítő. A talajfagy eddig még nem ért el túlzott méreteket, az első hideg időszakban 25—30, a másodikban 20—25 cm mélységig hatolt.

Napsütés. Átlagosan decemberben a legrövidebbek a nappalok és legkisebb a napfényes órák száma, s bár a hónap elég sötét benyomást hagyott hátra, a napfényes órák 51-re rúgó száma 5 órával meghaladta az átlagot, és így annak 110 százalékát jelentette.

Szél. A hónap borult, ködös időjárásának megfelelően csekély volt a légmozgás. A havi szélút 5917 km-t tett ki. 1960 óta ez volt a legszélsőséges decemberünk. 30—35 km/óra sebességű szellőkések mindössze 4 napon fordultak elő, 9- és 10-én északkeleti és 18—19-én déli-délnyugati irányból.

1968 áttekintése

1968. évi átlaghőmérséklete 10,6 fokot ért el, 0,3 fokkal múlva felül a sokéves átlagot. Az év hőmérsékleti mérlege tehát pozitív. Az átlagos viszonyokhoz képest a legmelegebb február volt, 3,0 fokos hőtöbblettel, míg a leghidegebb december lett —2,6 fokos hiánnyal. Az év hónapjai közül február—június, valamint november hőmérséklet pozitív, míg január, július, augusztus, szeptember és december negatív volt, egy hónap, október átlaga pedig pontosan az átlag körül alakult ki. Az év legmelegebb napja június 8-a 35,6 fokkal, leghidegebb napja január 10-e —21,7 fokkal.

Az 1967—68-as — meteorológiai értelemben vett — tél március 3-án végződött, március 4-én kezdődött a tavasz, s ez április 5-ig tartott, 33 napos időtartammal. A nyár első napja április 6., vége szeptember 16. Időtartama 163 nap. Őszkezdés szeptember 17., vége november 27. Időtartama 72 nap. Télkezdés november 28. Tavasszal utoljára süllyedt a hőmérséklet a fagyponthoz április 15-én, ősszel pedig október 21-én süllyedt először a 0 fok alá. A fagymentes időszak április 16-tól október 20-ig 128 napig tartott.

A nyár 163 napos időtartama alatt azonban a nappali felmelegedés csak 75 napon érte el, vagy haladta meg a nyári szintet jelentő 25 fokot, azaz a lehetséges időtartamnak csak 45 százalékában. A 163 nap közül 21 napon a nappali felmelegedés meghaladta a 30,2, napon a 35 fokot. A fagyos napok száma az év folyamán 117 volt. Ezekben a napokban csak éjjel süllyedt a hőmérséklet a fagyponthoz, míg ezek közül 15 esetben nappal sem emelkedett a fagyponthoz. (Téli napok.)

550 mm csapadék

Az év folyamán összesen 550 mm csapadék hullott, 34 mm-rel kevesebb a sokéves átlagnál, azaz annak 95 százaléka. Az évi csapadék 128 napon hullott le. A legnagyobb mennyiség szeptember 18-án, 32,7 mm. A legcsapadékosabb hónap szeptember 14 mm-rel, a legszárazabb október 8 mm-rel.

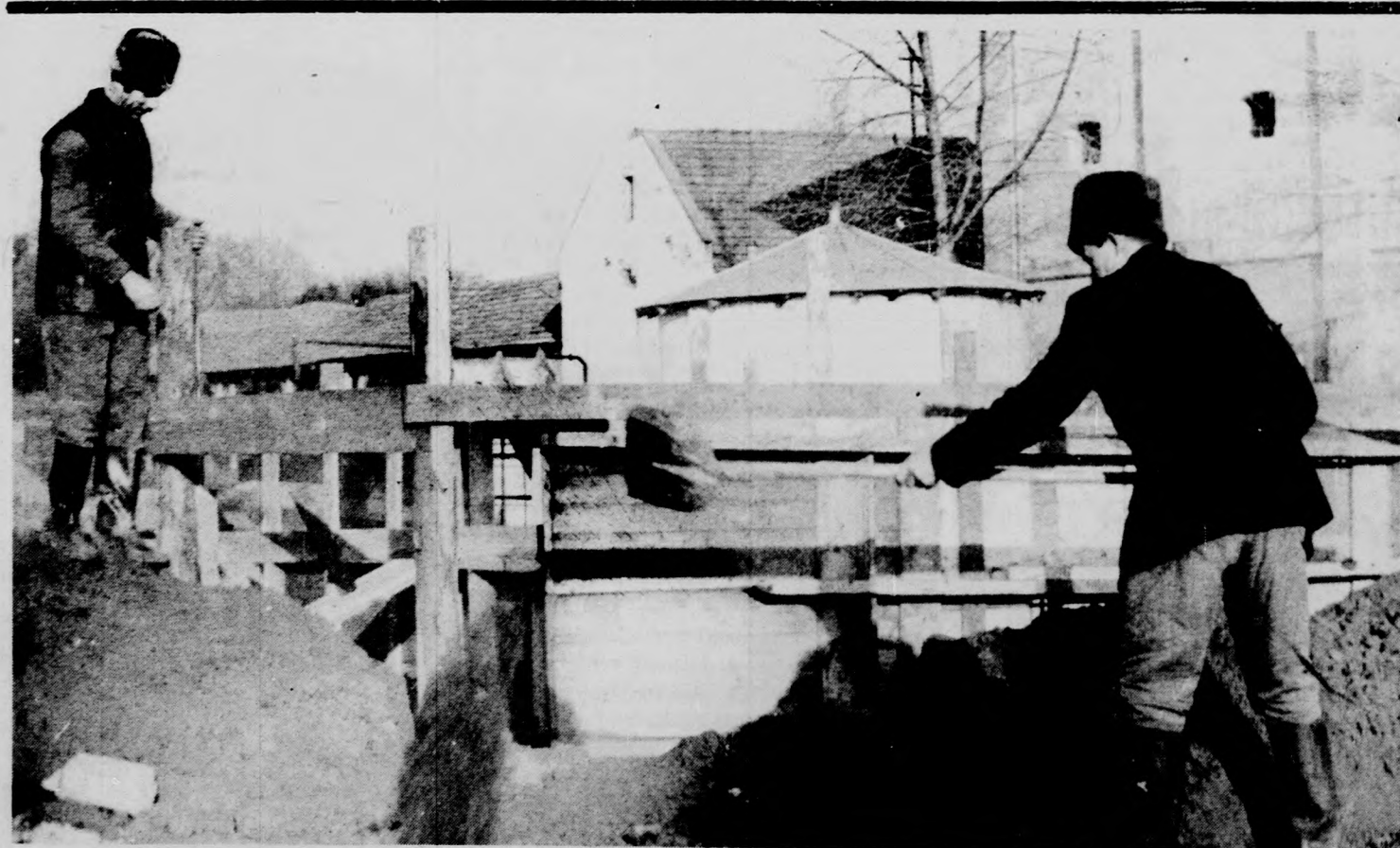
A napfényes órák száma 2145, 52 órával több az átlagnál, s így az évi összeg az átlagosnak 103 százalékát érte el. Legnapfényesebb volt június 327, legnapfényesebb nyelb február 47 órással.

A felettünk áthaladó légáramlás az év folyamán 82958 km-t tett meg, kétszer is megkerülhette volna az egyenlítő. A legszelesebb hónapunk március 9167 km-es és a legszélsőséges pedig október volt 5397 km-es úttal.

Általában az év első fele száraz, meleg és napfényes, a második fele — november kivételével — hűvös, csapadékos és napfényes.

Januári kilátások. Az eddig előfordult —2 foknál hidegebb decemberek után, az utóbbi 4 évtizedben 2 ízben rendkívül hideg, 2 ízben közepesen hideg és 1 esetben enyhe január következett, azaz bár nincs határozott összefüggés a decemberek és a januárok között, az időjárás eddigi alakulásából hideg, de nem rendkívül hideg és az átlagot meghaladóan csapadékos januárra számíthatunk.

B. D.

A balmazújvárosi nagyháti Vörös Csillag Tsz.-ben a Hajdú Megyei Állami Építőipari Vállalat a tsz. sőt beruházásának teljes külső vízszállítási munkáit végzi. Épül még: ivóvíz-ház, tűzvíz- és hidrofor-ház. A beruházás összege 1 233 000 forint. Gyorsított ütemben folyik az építkezés a teljesített munkahelyen. Ezt szükségessé teszi az építkezés rövid határideje. Átadása ez év májusa. A képen Bárány Péter szocialista brigádja munka közben. (Fotó: Kőszeghy György)

Ma folytatódik a tanítás

Az általános és középiskolákban az elmúlt napokban tartották meg a pedagógus kollektívák az osztályozó értekezleteket. Az iskolai tanácskozásokon az osztályfőnökök és az adott osztályban tanító szaktanárok részvételével megállapították

az osztályzatokat. Az eredményről az ellenőrző könyv útján január 8-án, a téli szünidő utáni első tanítási napon értesítik a gyerekek szüleit. A legifjabb diákokat, az általános iskolák első osztályosait félévkor nem osztályozzák.

SAKTÁRGYI VERSENYEK

A NAGY TÖRTÉNELMI ÉVFORDULÓK ALKALMÁBÓL

A Művelődésügyi Minisztérium és a Magyar Úttörők Szövetsége — a társszervekkel közösen — az 1968—69-es oktatási év időszakára eső kiemelkedő történelmi jelentőségű évfordulók: a KMP megalakulása, a KIMSZ létrejötte és a Magyar Tanácsköztársaság kikiáltásának félévszázados jubileuma alkalmából országos szaktárgyi versenyt hirdet az általános iskolai tanulók részére, különböző tantárgyakból.

A szaktárgyi versenyeken részt

vehet a kiírásnak megfelelő osztályba (V., VI., VII., VIII.) járó valamennyi általános iskolai tanuló, az elégtelenek kivételével. A csapaton belüli versenyeket január 31-ig tartják, a járási, városi, kerületi döntőkre február 1. és 28., a megyei, megyei jogú városi, budapesti döntőkre március 1. és 31., az országos döntőkre pedig június 9. és 11. között kerül sor. A részletes tudnivalók a Művelődésügyi Közlöny legutóbbi számában találhatóak. (MTI)